

ДПФПС “ДСК – РОДИНА”

**ГОДИШЕН ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА
ДОКЛАД НА НЕЗАВИСИМИТЕ ОДИТОРИ И
ГОДИШЕН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ**

31 декември 2022 година

ДОКЛАД

ЗА ДЕЙНОСТТА НА

**ДОБРОВОЛЕН ПЕНСИОНЕН ФОНД
ПО ПРОФЕСИОНАЛНИ СХЕМИ „ДСК-РОДИНА”**

ЗА 2022 ГОДИНА

I. Обща информация за фонда

Доброволен пенсионен фонд по професионални схеми „ДСК Родина“ (наричан по-долу за краткост ДПФПС „ДСК – Родина“ или Фонда) е регистриран по фирмено дело 20597/2007 г. Седлищата и адресът на управление на Фонда е: София 1303, бул. „Ал. Стамболийски“ №101, Мла София, София Тауър, ет.4.

Фондът е самостоятелно юридическо лице, което се управлява от Пенсионноосигурителна компания „ДСК Родина“ АД („Компанията“ или „ПОК“) на основание Лицензия №04 от 03.10.2000 г. за извършване на дейност по допълнително социално осигуряване, издаден от Държавната агенция за осигурителен надзор и разрешение за управление на Доброволен фонд по професионални схеми № 478 – ДПФПС от 03.08.2007 г. на Комисията за финансов надзор (КФН). Фондът няма органи на управление и служители, представяла се от Компанията чрез нейните изпълнителни директори.

Възможността за управление на фонд за допълнително доброволно пенсионно осигуряване по професионални схеми е от началото на 2007 г., след присъединяването на България в Европейския съюз. От тази форма на осигуряване могат да се използват най-вече работодателите (предприятията осигурители), които могат да правят вноски за допълнителни пенсии на своите работници и служители. За тази цел е необходимо да бъде подписано колективно споразумение или да бъдат включени текстове в Колективния трудов договор между работодателя и служителите.

Според професионалната пенсионна схема работодателите (предприятията осигурители) правят вноски за пенсии в полза на своите работници и служители. Осигурителните вноски са с определен размер за всяко осигурено лице в зависимост от условията на професионалната схема и се внасят по индивидуалната партида на осигуреното лице съобразно сключения осигурителен договор. В България е приета схемата да бъде управлявана от пенсионноосигурително дружество, регистрирано по КСО. Условията, при които се извършва осигуряването, обхватът на осигуряването, размерът на осигурителната вноска и видовете пенсионни плащания се определят в професионалната схема.

Вноските на осигурените лица, както и прехвърлени техни средства от други фондове за допълнително доброволно пенсионно осигуряване по професионални схеми се записват по индивидуалната партида на всяко осигурено лице към датата на поставянето им по сметката на Фонда. Индивидуалните партиди се водят в левове и в доларе. Всеки дял представлява пропорционална част от нетните активи на Фонда. Стойността на един дял се изчислява всеки работен ден и е валидна само за този ден. Тя се изчислява като стойността на нетните активи на Фонда към края на предходния работен ден се раздели на общия брой дялове на Фонда към същия ден.

За осъществяване на дейността по допълнително доброволно пенсионно осигуряване по професионални схеми Компанията събира такси и удържки от Фонда, определени в Правилника за дейността на ДПФПС „ДСК – Родина“.

Натрупаните средства по индивидуалните партиди на осигурените лица не подлежат на принудително изпълнение. Осигурените лица и Фондът не отговарят за задълженията на Компанията. Фондът не отговаря с активите си за загуби, настъпили в резултат на действия на Компанията, както и за загуби от дейността на Компанията.

Банка-попечител и инвестиционни посредници

В съответствие с изискванията на КСО, Компанията има сключен договор за попечителски услуги с банки – попечител, които съхраняват всички активи на Фонда и осъществяват контрол върху нарежданията на Компанията за разпореждане със средствата на Фонда. Банка-попечител на ДПФПС „ДСК – Родина“ е ТБ „Алианс Банк България“ АД.

Сделките с ценни книжа, свързани с управлението на активите на Фонда, се извършват чрез лицензирани инвестиционни посредници, с които Компанията е сключила договори от името на Фонда.

Финансов надзор

Надзор върху управлението на Фонда се осъществява от Комисия за финансов надзор – специализиран държавен орган с правомощия да регулира и осъществява надзор на капиталовия, застрахователния и пазара на допълнителното пенсионно осигуряване (www.fcn.bg).

Съвместен финансов одит

Годишните финансови отчети на Компанията и ДПФПС „ДСК Родина“ задължително се проверяват и талерират съвместно от две одиторски дружества, които са регистрирани одитори съгласно Закона за Независимия финансов одит в България. При отчетната финансова година за одитори на Компанията и Фонда бяха избрани „Ърнст и Янг Одит“ ООД и „АФА“ ООД – едни от водещите организации в страната, предоставящи доброволни услуги в сферата на одита.

Услугите и възнагражденията на съвместните регистрирани законови одитори се поемат от ПСОК в съответствие с нормативните изисквания.

Фондът няма регистрирани клонове.

Фондът не осъществява научноизследователската и развойната дейност.

II. Резултати от дейността

Пазарни позиции (на база обобщена информация от КФН)

Към 31 декември 2022 г. ДПФПС „ДСК Родина“ има 100% пазарен дял по брой осигурени лица и размер на нетните активи.

Пенсионни схеми

Към 31 декември 2022г. ДПФПС „ДСК-Родина“ има регистрирани шестнадесет пенсионни схеми – на ПСОК „ДСК Родина“ АД, на „Спарки“ АД – гр. Русе, на „Банка ДСК“ АД, на „Каприкорн Кеминкълс Груп“ ООД – гр. София, на „Меком“ АД – гр. София, на „Добробудженска месна компания 2001“ (ООД) – гр. София, на „Сименс“ ГООД, на „Сименс Хелткьър“ ЕООД, на „Сименс Мобилити“ ЕООД, на „ОТП ЛИЗИНГ“ ЕООД – гр. София, на „Интеграл България“ АД, на „Генеза Инженеринг“ (ООД) – гр. Кърджали и на „Сименс Енерджи“ ЕООД – гр. София, на „Елспросбанк“ АД – гр. София, на „ОТП Лизинг“ ЕООД – гр. София, на „Юнис Травик Австрия ГМБХ България“, на „ДигиСтор24“ ЕООД.

Осигурени лица и нетни активи

Към 31 декември 2022 г. в ДПФПС „ДСК Родина“ членуват 9 994 осигурени лица, от които 937 лица имат и лични сметки. През 2022г. този фонд е налял със 38 лица или с 0,38 % спрямо 31 декември 2021 г.

Към 31 декември 2022 г. нетните активи на ДПФПС „ДСК Родина“ са в размер 15 911 хил. лв., което представлява спад с 2 642 хил. лв. или спад от 14,22 % спрямо 31.12.2021 г. (18 573 хил. лв.)

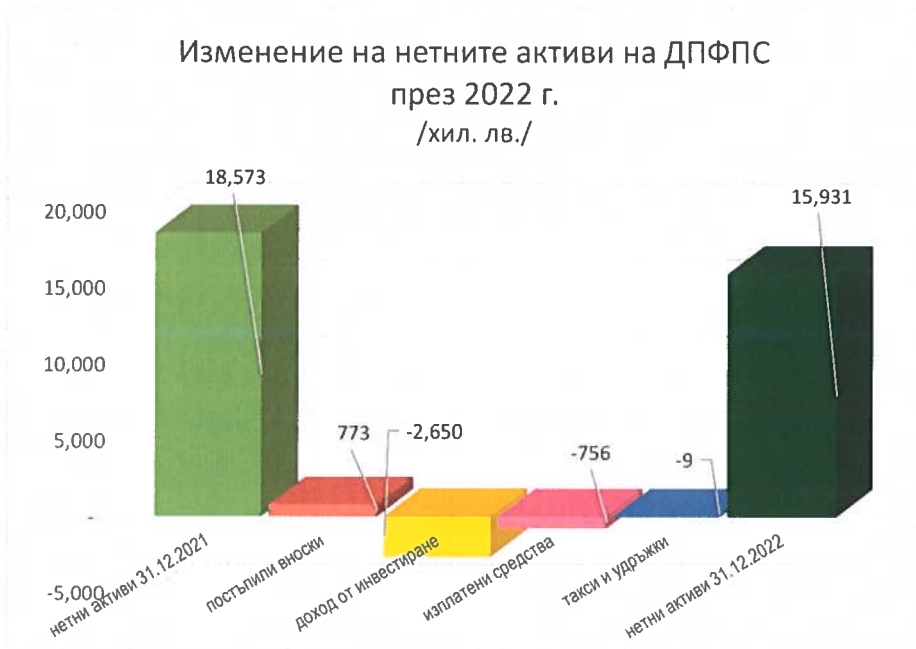
Размерът на нетните средства по отделните професионални схеми към 31.12.2022 г. е както следва:

- за ПСОК „ДСК Родина“ АД – 542 хил. лв. (за сравнение 616 хил. лв. към 31.12.2021 г.)
- за „Спарки“ АД – 72 хил. лв. (за сравнение 86 хил. лв. към 31.12.2021 г.)
- за „Банка ДСК“ АД – 12 763 хил. лв. (за сравнение 15 148 хил. лв. към 31.12.2021 г.)
- за „Меком“ АД – 7 хил. лв. (за сравнение 8 хил. лв. към 31.12.2021 г.)
- за „Добробудженска месна компания“ – 7 хил. лв. (за сравнение 2 хил. лв. към 31.12.2021 г.)
- за „Сименс“ ЕООД – 1 492 хил. лв. (за сравнение 1 619 хил. лв. към 31.12.2021 г.)
- за „ОТП Факторинг България ЕООД“ – 315 хил. лв. (за сравнение 369 хил. лв. към 31.12.2021 г.)
- за „Сименс Хелткьър“ ЕООД – 85 хил. лв. (за сравнение 85 хил. лв. към 31.12.2021 г.)
- за „Сименс Мобилити“ ЕООД – 40 хил. лв. (за сравнение 37 хил. лв. към 31.12.2021 г.)

- за „Сименс Енерджи“ ЕООД – 214 хил. лв. (за сравнение 165 хил. лв. към 31.12.2021 г.)
- за „Експресбанк“ АД – 343 хил. лв. (за сравнение 370 хил. лв. към 31.12.2020 г.)
- за „ОТП Лизинг“ ЕООД – 43 хил. лв. (за сравнение 47 хил. лв. към 31.12.2020 г.)
- за „Юнекс Трафик Австрия ГмбХ клон България“ – 3 хил. лв. (за сравнение 1 хил. лв. към 31.12.2021 г.)
- ДигиСтор24 ЕООД9- 9 хил. лв. (за сравнение 0 хил. лв. към 31.12.2021 г.)

През отчетния период постъпленията от осигурителни вноски са в размер на 773 хил. лв., което представлява намаление с 278 хил. лв. спрямо 2021 г. /1 051 хил. лв./. Изплатените от Фонда суми през отчетния период са 751 хил. лв.

Изменението на нетните активи на Фонда по елементи през 2022 година е представено в следващата графика:

III. Инвестиционна дейност

Станахме свидетели на изключително динамична година на пазарите, следствие взаимодействието на редица фактори, някои от които уникални по рода си за последните над 40 години. Периодът премина под знака на високата инфлация и рязкото затягане на паричната политика от страна на централните банки в глобален мащаб, което оформи и тенденцията за повишение на доходността по държавните ценни книжа и разширяване на суверенните спредове спрямо бенчмарковите ДЦК.

Годината се оказва една от най-тежките за портфейлите, следващи класическата стратегия на разпределение между рискови активи (акции и дялове) и нискорискови (държавни ценни книжа) от почти век насам. Обичайно, между двата класа активи има ниска корелация и слабо представяне на единия клас се компенсира от по-силното на другия. През изминалата година обаче и двата основни класа активи бяха разпродавани и цените им се понижиха значително.

Монетарните стимули, които бяха предприети от големите централни банки, за да може икономиката да премине по-безболезнено през кризата с COVID-19, в крайна сметка, доведоха и до спох на инфлацията. Здравните мерки изискваха ограничения в активността на населението и производствата и доведоха след себе си до силно понижение на стононите запаси. Редица сектори спряха или намалиха производството до минимум. Недостигът доведе до рязко повишение на цените в глобален мащаб, което допълнително беше ускорено от голямото количество пари в обръщение. Отне време на централните банки да се ориентират и инфлацията пое рязко нагоре. Макар и със закъснение, централните банки предприеха мерки за ограничаване на парите в обръщение. Те се насочиха към прекратяване на стимулите и рязко повишиха основните лихви. Доходността по десет годишните щатски ДЦК надхвърли 4%, а по немските 2.5%. А само няколко месеца по-рано доходността по тези първокласните ДЦК беше отрицателна.

Докато ускоряването на инфлацията в глобален мащаб не може да се определи като голяма изненада, то навлизането на руски войски в Украйна се превърна в шок, не само за пазара, но и за голяма част от населението. За пръв път, от втората световна война на територията на Европа започна голям въоръжен конфликт. Пълномащабните военни действия на Русия над Украйна бяха изненадващи за пазарни участници, въпреки предупрежденията на някои от водещите специализирани служби. Нападението на Русия над Украйна, доведе до санкции срещу Русия, което силно засегна доставките на енергийни суровини. Природният газ и електричеството в Европа достигнаха исторически върхове. Това допълнително даде тласък на инфлацията и тя достигна двуцифрени стойности в редица европейски страни.

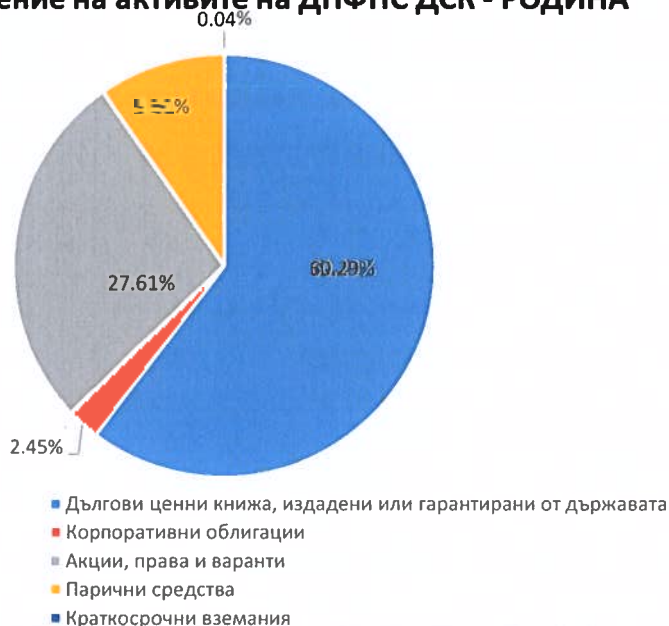
Описаната по-горе среда направи управлението на инвестиционни портфейли изключително предизвикателна задача. В рамките на годината постепенно увеличаваше алокацията към средносрочни и дългосрочни ДЦК на Германия и САЩ на база на очакванията ни за забавяне на глобалната икономика и предстояща рецесия. Успоредно с това, в началото на годината намалихме експозицията си към емитенти от ЦИЕ и развиващите се пазари, което бе придружено и с намаление на дюрацията на тази част от портфейла.

По-силен бе спадът на акциите на компаниите на растежа, най-вече на високотехнологичните такива. Основният индекс NASDAQ, достигна нива от 10547 пункта или годишен спад от 32.5%. През последните години теглото на технологичните компании в индекса S&P500 се увеличи, поради спецификите на изчислението му. Спадът на технологичните акции през 2022 матежа на показателя и той достигна нива от 3821 пункта, като това е понижение от 19.8%. В края на 2022, немският DAX завърши на нива от 13992 пункта или понижение от 11.9%, а френският CAC40 на 6516 или 8.9% надолу.

Разпределение на активите

Средствата на Фонда са инвестирани във високоликвидни активи, търгувани на българския и чужди пазари, с превес на чуждестранните инвестиции. Към 31.12.2022 г. активите на ДПФПС имат следното разпределение:

Разпределение на активите на ДФПС ДСК - РОДИНА

Структура на инвестиционния портфейл

В таблицата по-долу са представени компонентите на инвестиционния портфейл по видове финансови инструменти и техния дял от балансовите активи на Фонда. В годишния финансов отчет на Фонда е представена по – подробна информация по отношение на структурата на управлението на портфейла.

Инвестиционни инструменти	31.12.2022 г.		31.12.2021 г.	
	Балансова стойност (в хил. лв.)	Отн. дял в %	Балансова стойност (в хил. лв.)	Отн. дял в %
Финансови активи, издадени в Република България, в т.ч.	2 000	12.55	2 271	12.21
Дългови ЦК, издадени или гарантирани от държавата	1 098	6.89	1 349	7.26
Корпоративни облигации	43	0.27	41	0.22
Акции, дялове и права	859	5.39	881	4.74
Чуждестранни финансови активи, в т.ч.	12 399	77.81	15 086	81.14
Акции, дялове и права	3 541	22.22	4 487	24.13
Корпоративни облигации	348	2.18	425	2.29
Дългови ЦК, издадени или гарантирани от държавата	8 510	53.40	10 174	54.72
Парични средства	1 530	9.60	1 223	6.58
Краткосрочни вземания, в т.ч.	6	0.04	13	0.07
Вземания, свързани с договори за валутен форуърд	1	0.04	7	0.04
Балансови активи общо	15 935	100.00	18 593	100.00

Нетен резултат от инвестиране

През отчетния период реализираният нетен резултат от инвестиране на активите на ДПФПС „ДСК – Родина“ е отрицателен и е в размер на 2 (2) хил. лв., за сравнение нетният резултат през 2021 г. е бил положителен и е в размер на 912 хил. лв.

Нетен резултат от инвестиране по елементи	2022 (в хил. лв.)	2021 (в хил. лв.)
Приходи от дивиденди	10	66
Нетни приходи от лихви	149	140
Нетни печалби от оценка на финансови активи по справедлива стойност в печалбата или загубата	(3 122)	459
Нетни печалби/ (загуби) от сделки с финансови активи	25	(10)
Нетни печалби/ (загуби) от валутни променли	208	258
Други приходи	1	1
Други разходи	(1)	(2)
Общо реализирана нетна печалба	(2 650)	912

Доходност

Реализираната доходност от инвестиране на средствата на ДПФПС „ДСК – Родина“ на годишна база, изчислена за двадесет и четири месечен период напред (11 декември 2020 г. – 11 декември 2022 г.) възлиза на 5.03 %. Информацията е публикувана на сайта на КФН.

IV. Управление на риска

Инвестициите и другите финансови активи, както и тяхната експозиция са оповестени в приложенията към Годишния финансов отчет на Фонда за 2022 г.

В рамките на инвестиционния процес се извършва постоянен мониторинг, измерване и управление на съвкупността от рискове, свързани с управлението на активите на фонда. ДПФПС „ДСК – Родина“ е изложен на следните видове риск:

- Пазарен риск
- Кредитен риск
- Ликвиден риск
- Законен риск
- Политически риск
- Риск от концентрация
- Оперативен риск

Пазарният риск има най-голяма относителна тежест в общата съвкупност от рискове, на които са изложени управляваните от компанията пенсионни фондове. Основните видове пазарен риск, свързан с отделните класове финансови активи са:

- **лихвен** – рискът от намаляване на стойността на инвестицията в един финансов инструмент, поради изменение на нивото на лихвения процент, влияещ върху стойността на този инструмент;
- **валутен** – рискът от намаляване на стойността на инвестицията в един финансов инструмент, деноминирани във валута различна от лев и евро, поради изменение на обменния курс;
- **ценови** риск, свързан с инвестиции в акции – рискът от намаляване на стойността на инвестицията в един финансов инструмент при неблагоприятни промени на пазарните цени.

Адекватното управление на този риск се подпомага от създадената система от вътрешни лимити, позиционни лимити, Stop loss лимити, VaR лимити. Лимитите подлежат на регулярен преглед и актуализация в зависимост от измененията в средата. Прилага се система за осигуряване при идентифицирани нарушения на лимити и са определени срокове за предприемане на коригиращи мерки. За управление на пазарния риск се използват разрешените от закона инструменти за намаляване на риска. През отчетната година са сключени сделки с деривативни инструменти за намаляване на валутния риск в управляваните фондове.

За управлението на риска от промяна на валутния курс, свързан с управлението на притежаваните от Фонда инвестиции Компанията сключва договори за валутен форуърд. Ефективността на сключените сделки за намаляване на инвестиционните рискове се наблюдава и оценява текущо от отговорните Лица и звена. Информация за деривативни финансови инструменти, държани с цел управление на риска, както и реализираните резултати в резултат на сделките с деривативни финансови инструменти е предоставена в Приложение № 6.1 към годишния финансов отчет на Фонда.

Кредитен риск е рискът от намаляване на стойността на инвестицията в един финансов инструмент при неочаквани събития от кредитен характер, свързани с емисиите на финансови инструменти, насрещната страна на борсови и извънборсови сделки, както и държавите, в които те извършват дейност. Кредитният риск произтича основно от дълговите финансови инструменти, свободните парични средства и деривативните договори.

Ликвиден риск е рискът от загуби при наложителни продажби на активи при неблагоприятни пазарни условия за посрещане на неочаквано възникнали краткосрочни задължения. Управлението на ликвиден риск се осъществява чрез поддържане на парични средства и инвестиции във високоликвидни финансови инструменти.

Законовият риск включва всички рискове за портфейла, свързани с промени в Кодекса за етично поведение и други нормативни актове, регулиращи инвестиционната дейност на Фонда. Подобни промени могат да доведат до загуби при привиждаването на портфейла в съответствие с регулаторните изисквания.

Политическият риск произтича от промяна на сътресения в политическото положение, водещи до влошаване на нормалното функциониране на държавните органи и институции. Той се изразява в предприемането от страна на официалните власти на мерки и инициативи, които могат да доведат до влошаване на пазарните и инвестиционни условия, при които Фондът осъществява своята дейност.

Риск от концентрация е рискът от загуби поради неправилна диверсификация на експозиции към един емисент, група свързани лица, към един и същ икономически отрасъл или географска област. Компанията управлява пенсионните фондове като прилага мерки за добре диверсифицирани инвестиционни портфейли.

Оперативният риск е свързан с вероятност от възникване на загуба поради неадекватно конструирани или погрешно изпълнени бизнес процеси, човешки грешки, некоректна работа на системите или загуби, дължащи се на външната среда, включително и на правен риск. Изборът се чрез отчитане на преглепаните действителни загуби от вече възникнали оперативни събития. Идентифицирането, наблюдаването и управлението на оперативния риск се извършва по установения вътрешен ред за докладване и регистриране на възникналите оперативни събития.

Оперативна дейност и непрекъсваемост на дейността

В продължение на изпитан мерки от приходната година и във връзка с продължилата до 31.03.2022 г. епидемиологична обстановка в страната, увеличихме броя на служителите имащи право на отдалечен достъп за работа от вкъщи чрез VPN достъп до ресурсите от вътрешната мрежа на компанията, както и им обслужване на вътрешнофирмените комуникации чрез алтернативни комуникационни канали. Още от началото на 2021 г. бяха приложени подходящи мерки за осигуряване на непрекъснатост на дейността на

компанията. Осигурени бяха всички необходими средства и условия за ограничаване на риска за здравето на служителите на компанията при работа в офисна среда, вкл. гъвкаво работно време и работа по график. По отношение на корпоративните устройства от създадената временна ИТ-инфраструктура, обезпечаваща работата от разстояние бяха приложени подходящи мерки за ИТ сигурност. В резултат на приложените мерки беше осигурено безпрепятственото изпълнение на дейността на компанията в извънреден режим на работа, без да са възниквали обстоятелства, представляващи заплаха за непрекъсваемостта на дейността.

Влияние върху дейността и финансовото състояние на Фонда

И през следващата година основните изходящи парични потоци ще бъдат основно плащания към осигурени лица при настъпване на осигурителен случай. Фондът притежава достатъчно парични средства и високоликвидни финансови активи, които да гарантират нормалното му функциониране.

Развитието на финансовите пазари продължава да е във фокуса на наблюдение от страна на ръководството на Компанията и то продължава текущо да следи за полва на инвестиционни и други рискове и респ. на последици от пандемията върху дейността и финансовите резултати на управляваните от нея фондове.

Политиката на Ръководството по отношение измерването и управлението на отделните видове риск е представена по – подробно в годишния финансов отчет на ДПФПС „ДСК – Родина“.

V. Цели за управлението на фонда

Основните цели при управлението на ДПФПС „ДСК – Родина“ през 2023 г. са свързани със:

- сключване на нови договори по професионални схеми, увеличаване на броя на осигурени лица и нарастване на управляваните нетни активи във Фонда;
- законосъобразно, професионално и отговорно инвестиране на средствата, акумулирани във Фонда;
- постигане на доходност, съответстваща на целите на инвестиционната политика на Фонда и поддържане на разумен баланс между риск и възвръщаемост;
- непрекъснато подобряване на качеството на обслужване на осигурените лица.

VI. Настъпили събития след края на отчетния период

През 2023 г. са извършени промени в състава на Управителния съвет на ПОК „ДСК-Родина“ АД, като считано от 01.01.2023 г. Румяна Боянова Сотирова и Диана Дечева Митева са освободени като членове на Управителния съвет на ПОК „ДСК-Родина“ АД, съгласно взето решение на Надзорния съвет на ПОК „ДСК-Родина“ АД.

Освен описаното по-горе, няма събития след датата на отчетния период, изискващи корекции или оповестяване във финансовия отчет на Фонда.

Дата: 17.03.2023

Главен изпълнителен директор:

/Николай Марев/

Изпълнителен директор:

/Михаил Сотиров/

Одиторско дружество с рег. № 108
„Ърнст и Янг Одит“ ООД
Полиграфия офис център
бул. „Цариградско шосе“ № 47А, ет. 4
София, п. к. 1124

Одиторско дружество с рег. № 15
„АФА“ООД
Ул. Оборище № 38
София, п.к. 1504

Доклад на независимите одитори До акционерите На Пенсионно осигурителна компания „ДСК-Родина“ АД

Доклад относно одита на финансовия отчет

Мнение

Ние извършихме одит на приложения финансов отчет на Доброволен пенсионен фонд по професионални схеми „ДСК-Родина“ („Фонда“), включващ отчет за нетните активи на разположение на осигурените лица към 31 декември 2022 година, отчет за промените в нетните активи на разположение на осигурените лица и отчет за паричните потоци за годината, завършваща на тази дата, както и пояснителни приложения към финансовия отчет, съдържащи и обобщено оповестяване на съществените счетоводни политики.

По наше мнение, приложеният финансов отчет дава вярна и честна представа за нетните активи на Фонда към 31 декември 2022 година и за промените в неговите нетните активи и паричните му потоци за годината, завършваща на тази дата, в съответствие с Международните стандарти за финансово отчитане (МСФО), приети от Европейския съюз (ЕС).

База за изразяване на мнение

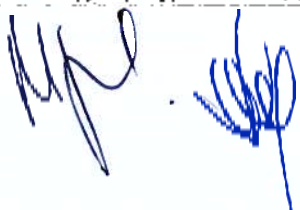
Ние извършихме нашия одит в съответствие с Международните одиторски стандарти (МОС). Нашите отговорности съгласно тези стандарти са описани допълнително в раздела от нашия доклад „Отговорности на одитора за одита на финансовия отчет“. Ние сме независими от Фонда и управляващата го компания ПОК „ДСК-Родина“ АД („Компанията“) в съответствие с Международния етичен кодекс на професионалните счетоводители (включително Международни стандарти за независимост) на Съвета за международни стандарти по етика за счетоводители (Кодекса на СМСЕС), заедно с етичните изисквания на Закона за независимия финансов одит (ЗНФО), приложими по отношение на нашия одит на финансовия отчет в България, като ние изпълнихме и нашите други етични отговорности в съответствие с изискванията на ЗНФО и Кодекса на СМСЕС. Ние считаме, че одиторските доказателства, получени от нас, са достатъчни и уместни, за да осигурят база за нашето мнение.

Ключови одиторски въпроси

Ключови одиторски въпроси са тези въпроси, които съгласно нашата професионална преценка са били с най-голяма значимост при одита на финансовия отчет за текущата термична година. Тези въпроси са съществена част от нашия одит на финансов отчет, като целта и формата на нашето икономно отношение ето, като ние не предоставяме отделно икономно отношение тези въпроси. За всеки въпрос включен в таблицата по-долу, отговорът на това как този въпрос беше адресиран при провеждането от нас одит, е адресиран в този контекст.

Ние извършваме нашите отговори, обяснява в съответствие с нашата оценка на отговорността на одитора за одита на финансов отчет, в т.ч. по отношение на тези въпроси. Съответно, нашето одит включва извършването на процедури, разработени в отговор на нашата оценка на рисковете от съществени несправедливи отчитания във финансовия отчет. Резултатите от нашите одиторски процедури, включително процедурите, изпълнени да адресират въпросите по-долу, осигуряват база за нашето икономно отношение одита на приложен финансов отчет.

Ключов одиторски въпрос	Как този ключов одиторски въпрос беше адресиран при провеждането от нас одит
<p>Оценка на инвестиции по справедлива стойност</p> <p>Оповестяванията на Фонда по отношение на инвестициите по справедлива стойност са включени в Пояснително приложение 2.8.1 Инвестиции на пенсионния фонд, Пояснително приложение 2.8.5 Принципи за оценка по справедлива стойност, Пояснително приложение 4 Използване на счетоводни преценки и предположения и Пояснително приложение 6 Инвестиции по справедлива стойност.</p>	
<p>Портфейлът на Фонда от инвестиции по справедлива стойност, различни от деривативни финансови инструменти, към 31 декември 2022 година е в размер на 14,399 хил. лв., което представлява 90.36% от общата сума на активите на Фонда към тази дата. Тези инвестиции се разглеждат като ключов фактор за промените в нетните активи на Фонда и размера на нетните му активи.</p> <p>Оценката на справедливата стойност на инвестициите на Фонда, които включват предимно държавни ценни книжа, корпоративни облигации, акции, права и дялове, се осъществява ежедневно на база на пазарни цени от активни пазари, а за тези, които не се търгуват на активни пазари - чрез прилагане на други оценъчни модели, методи и техники, които обикновено изискват значителен обем от входящи данни. Разработването на</p>	<p>В тази област нашите одиторски процедури, наред с други такива, включиха:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Проучващи запитвания, инспекция на документи и анализи за получаване на разбиране относно процеса за определяне на справедлива стойност на инвестициите на пенсионния фонд, както и за пряко свързаните процеси на текущо управление на инвестиционната дейност на Фонда; • Тестване на проектирането, внедряването и оперативната ефективност на избрани уместни контроли, свързани с процеса на оценка на портфейла с инвестиции, включително контроли по входящите данни, приложени при определяне и одобрение на цените за оценка; • Съпоставяне на използваните при определяне на справедливите

входящи данни за моделите, базирани на метода на дисконтираните парични потоци, изисква прилагането на значителни преценки и допускания от страна на ръководството.

Поради съществената стойност на инвестициите по справедлива стойност, наличието на преценки и допускания, които се изисква да бъдат направени, за да се стигне до оценката им по справедлива стойност, ние сме определили, че тази област е свързана със значителен риск от съществено неправилно отчитане и съответно, представлява ключов одиторски въпрос.

стойности на инвестициите на Фонда цени/котировки с отчетените справедливи стойности на инвестициите към 31 декември 2022 година, които са класифицирани като Ниво 1 в йерархията на справедливите стойности;

- Подлагане на критичен анализ на оценките на инвестиции на пенсионния фонд, които не са търгуеми на активни пазари. Този анализ е насочен основно към:
 - оценка на съответствието на моделите за оценка с изискванията на МСФО, приети от ЕС, и общоприетите практики при оценяването;
 - оценка на уместността на съществените основни допускания, заложи при определяне на оценките по метода на дисконтираните парични потоци;
- Тестове за проверка на математическата точност при изчислението на справедливите стойности на инвестициите на Фонда и анализ на адекватността на разпределянето по нива на йерархията на справедливите стойности;
- Получаване на потвърдително писмо от банката-депозитар и равнение на потвърдените номинални стойности на инвестициите с инвестиционния портфейл на Фонда към 31 декември 2022 година, както и равнение на потвърдените в писмото стойности на сделките с инвестиции през 2022 година с регистри на Фонда;
- Оценка на уместността, пълнотата и точността на оповестяванията във връзка с инвестициите по справедлива стойност, включително относно йерархията на справедливите стойности и движението в рамките на йерархията през годината, спрямо изискванията на МСФО, приети от ЕС.

Друга информация, различна от финансовия отчет и одиторския доклад върху него

Ръководството на Компанията носи отговорност за другата информация. Другата информация се състои от доклад за дейността, изготвен от ръководството съгласно Глава седма от Закона за счетоводството, но не включва финансовия отчет и нашия одиторски доклад, върху него, която получихме преди датата на нашия одиторски доклад.

Нашето мнение относно финансовия отчет не обхваща другата информация и ние не изразяваме каквато и да е форма на заключение за сигурност относно нея, освен ако не е изрично посочено в доклада ни и до степеня, до която е посочено.

Във връзка с нашия одит на финансовия отчет, нашата отговорност се състои в това да прочетем другата информация и по този начин да преценим дали тази друга информация е в съществено несъответствие с финансовия отчет или с нашите познания, придобити по време на одита, или по друг начин изглежда да съдържа съществено неправилно докладване. В случай че на базата на работата, която сме извършили, ние достигнем до заключение, че е налице съществено неправилно докладване в тази друга информация, от нас се изисква да докладваме този факт.

Нямаме какво да докладваме в това отношение.

Отговорности на ръководството и лицата, натоварени с общо управление за финансовия отчет

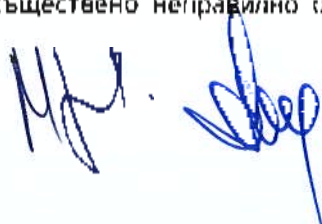
Ръководството на Компанията носи отговорност за изготвянето и представянето на този финансов отчет, който дава явна и честна представа в съответствие с МСФО, приети от ЕС и за такава система за вътрешен контрол, каквато ръководството определя като необходима за осигуряване изготвянето на финансови отчети, които не съдържат съществени неправилни отчитания, независимо дали длъжници се на измама или грешка.

При изготвяне на финансовия отчет ръководството носи отговорност за оценяване способността на Фонда да продължи да функционира като действащо предприятие, оповестявайки, когато това е приложимо, въпроси, свързани с предположението за действащо предприятие и използвайки счетоводната база на основата на предположението за действащо предприятие, освен ако ръководството не възнамерява да ликвидира Фонда или да преустанови дейността му, или ако ръководството на практика няма друга алтернатива, освен да постъпи по този начин.

Надзорният съвет и Одитният комитет на Компанията („Лицата, натоварени с общо управление“), носят отговорност за осъществяването на надзор над процеса по финансово отчитане на Фонда.

Отговорности на одитора за одита на финансовия отчет

Нашите цели са да получим разумна степен на сигурност относно това дали финансовият отчет като цяло не съдържа съществени неправилни отчитания, независимо дали длъжници се на измама или грешка, и да издадем одиторски доклад, който да включва нашето одиторско мнение. Разумната степен на сигурност е висока степен на сигурност, но не е гаранция, че одит, извършен в съответствие с МОС, винаги ще разкрие съществено неправилно отчитане, когато такова съществува. Неправилни отчитания

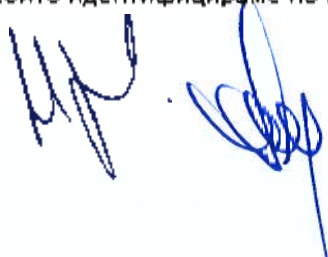

МОГАТ ДА ВЪЗНИКНАТ В РЕЗУЛТАТ НА ИЗМАМА ИЛИ ГРЕШКА И СЕ СЧИТАТ ЗА СЪЩЕСТВЕНИ, АКО БИ МОГЛО РАЗУМНО ДА СЕ ОЧАКВА, ЧЕ ТЕ, САМОСТОЯТЕЛНО ИЛИ КАТО СЪВКУПНОСТ, БИХА МОГЛИ ДА ОКАЖАТ ПЛИИНИЕ ВЪРХУ ИКОНОМИЧЕСКИТЕ РЕШЕНИЯ НА ПОТРЕБИТЕЛИТЕ, ВЪЗЕМАНИ ВЪЗ ОСНОВА НА ТОЗИ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ.

Като част от одита в съответствие с МОС, ние използваме професионална преценка и запазваме професионален скептицизъм по време на целия одит. Ние също така:

- идентифицираме и оценяваме рисковете от съществени неправилни отчитания във финансовия отчет, независимо дали дължащи се на измама или грешка, разработваме и изпълняваме одиторски процедури в отговор на тези рискове и получаваме одиторски доказателства, които да са достатъчни и уместни, за да осигурят база за нашето мнение. Рискът да не бъде разкрито съществено неправилно отчитане, което е резултат от измама, е по-висок, отколкото риска от съществено неправилно отчитане, което е резултат от грешка, тъй като измамата може да включва тайно споразумяване, фалшифициране, пренебрежени пропуски, изявления за въвеждане на одитора в заблуждение, както и пренебрежване или заобикаляне на вътрешния контрол.
- получаваме разбиране за вътрешния контрол, имащ отношение към одита, за да разработим одиторски процедури, които да са подходящи при конкретните обстоятелства, но не с цел изразяване на мнение относно ефективността на вътрешния контрол на Фонда.
- оценяваме уместността на използваните счетоводни политики и разумността на счетоводните приблизителни оценки и свързаните с тях оповестявания, направени от ръководството.
- достигаем до заключение относно уместността на използване от страна на ръководството на счетоводната база на основата на предположението за действащо предприятие и, на базата на получените одиторски доказателства, относно това дали е налице съществена несигурност, отнасяща се до събития или условия, които биха могли да породят значителни съмнения относно способността на Фонда да продължи да функционира като действащо предприятие. Ако ние достигнем до заключение, че е налице съществена несигурност, от нас се изисква да привлечем внимание в одиторския си доклад към свързаните с тази несигурност оповестявания във финансовия отчет или в случай че тези оповестявания са неадекватни, да модифицираме мнението си. Нашите заключения се основават на одиторските доказателства, получени до датата на одиторския ни доклад. Бъдещи събития или условия обаче могат да станат причина Фонда да преустанови функционирането си като действащо предприятие.
- оценяваме цялостното представяне, структура и съдържание на финансовия отчет, включително оповестяванията, и дали финансовият отчет представя основополагащите за него сделки и събития по начин, който постига вярно и честно представяне.

Ние комуникираме с лицата, отговорни за общо управление, наред с останалите въпроси, планирания обхват и време на изпълнение на одита и съществените констатации от одита, включително съществени недостатъци във вътрешния контрол, които идентифицираме по време на извършвания от нас одит.

Ние предпоставяме също така на лицата, натоварени с общо управление, изявление, че сме изпълнили приложимите етични изисквания във връзка с независимостта и че ще комуникираме с тях всички взаимоотношения и други въпроси, които биха могли разумно да бъдат разглеждани като имащи отношение към независимостта ни, а когато е приложимо, и предприетите действия за елиминиране на заплахите или приложените предпазни мерки.

Сред въпросите, комуникирани с лицата, натоварени с общо управление, ние определяме тези въпроси, които са били с най-голяма значимост при одита на финансовия отчет за текущия период и които следователно са ключови одиторски въпроси. Ние описваме тези въпроси в нашия одиторски доклад, освен в случаите, в които закон или нормативна уредба възпрепятства публичното оповестяване на информация за този въпрос или когато, в изключително редки случаи, ние решим, че даден въпрос не следва да бъде комуникиран в нашия доклад, тъй като би могло разумно да се очаква, че неблагоприятните последици от това действие биха надвишили ползите от гледна точка на обществения интерес от тази комуникация.

Ние сме солидарно отговорни за изпълнението на нашия одит и за изразеното от нас одиторско мнение съгласно изискванията на ЗНФО, приложим в България. При посматане и изпълнение на ангажимента за съместен одит, във връзка с който докладваме, ние сме се ръководили и от Насоките за изпълнение на съместен одит, издадени на 13 юни 2017 година от Института на дипломираните експерт-счетоводители в България и от Комисията за публичен надзор над регистрираните одитори в България.

Доклад във връзка с други законови и регулаторни изисквания

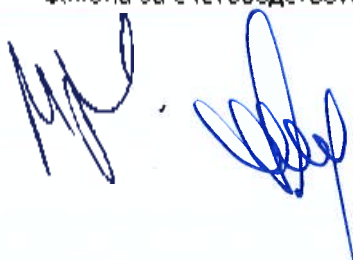
Допълнителни въпроси, които поставя за докладване Законът за счетоводството

В допълнение на нашите отговорности и докладване съгласно МОС, описани по-горе в раздела „Друга информация, различна от финансовия отчет и одиторския доклад върху него“, по отношение на доклада за дейността, ние изпълнихме и процедурите, добавени към изискваните по МОС, съгласно „Указания относно нови и разширени одиторски доклади и комуникация от страна на одитора“ на професионалната организация на регистрираните одитори в България, Института на дипломираните експерт-счетоводители (ИДЕС). Тези процедури касаят проверки за наличието, както и проверки на формата и съдържанието на тази друга информация с цел да ни подпомогнат във формиране на становища относно това дали другата информация включва оповестяванията и докладванията, предвидени в Глава седма от Закона за счетоводството, приложим в България.

Становище във връзка с чл. 37, ал. 6 от Закона за счетоводството

На базата на извършените процедури, нашето становище е, че:

- a) Информацията, включена в доклада за дейността за финансовата година, за която е изготвен финансовият отчет, съответства на финансовия отчет.
- b) Докладът за дейността е изготвен в съответствие с изискванията на Глава седма от Закона за счетоводството.

Докладване съгласно чл. 10 от Регламент (ЕС) № 537/2014 във връзка с изискванията на чл. 59 от Закона за независимия финансов одит

Съгласно изискванията на Закона за независимия финансов одит във връзка с чл. 10 от Регламент (ЕС) № 537/2014, ние докладваме допълнително и изложената по-долу информация.

- „Ърнст и Янг Одит“ ООД и „АФА“ ООД са назначени за задължителни одитори на финансовия отчет за годината, завършваща на 31 декември 2022 година на Доброволен пенсионен фонд по професионални схеми „ДСК-Родина“ от общото събрание на акционерите на Пенсионно осигурителна компания „ДСК-Родина“ АД, проведено на 25 март 2022 г., за период от една година.
- Одитът на финансовия отчет за годината, завършваща на 31 декември 2022 година на Фонда представлява втори пълен ангажимент за задължителен одит на това предприятие, извършен от „Ърнст и Янг Одит“ ООД и шести пълен непрекъснат ангажимент за задължителен одит на това предприятие, извършен от „АФА“ ООД.
- Потвърждаваме, че изразеното от нас одиторско мнение е в съответствие с допълнителния доклад, представен на одитния комитет на Фонда, съгласно изискванията на чл. 60 от Закона за независимия финансов одит.
- Потвърждаваме, че не сме предоставяли посочените в чл. 64 от Закона за независимия финансов одит забранени услуги извън одита.
- Потвърждаваме, че при извършването на одита сме запазили сясята независимост спрямо Фонда и управляващата го Компания.

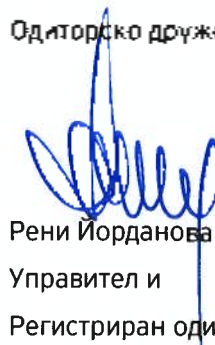
Одиторско дружество „Ърнст и Янг Одит“ ООД:

Милка Начева-Иванова

Управител и

Регистриран одитор, отговорен за одита

Рени Йорданова

Управител и

Регистриран одитор, отговорен за одита

20 март 2023 година

гр. София, България

ОБЩА ИНФОРМАЦИЯ

Надзорен съвет:

Виолета Маринова Спасова – председател
Чаба Наги – член
Янаки Севастиянов Янакиев - член

Управителен съвет:

Боян Филипов Стефов – председател
Николай Иванов Марев – член и главен изпълнителен директор
Михаил Петров Сотиров – член и изпълнителен директор

Адрес за кореспонденция:

гр. София, пощенски код: 1303
бул. „Александър Стамболийски“ № 101, МОА София, София Тауър, ет.4

www.dskrodina.bg

Банка-попечител:

„Алианс Банк България“ АД

Известията се издават от:

„Кредит Финанс България“ ЕАД
„Универсалт Булбанк“ АД
„Гарета Финансова Брокерска Къща“ ООД
„Академически партньорс“ АД
„Сигнатур глобал маркет лимитед“
„Сигнатур глобал маркет торъри АД“
„Софий интервенционна компания“ АД
„Стиббанк Европа“ АД клон България КЧТ
„Бели Трейдърс“ АД

Отчет за нетните активи на разположение на осигурените лица
Към 31 декември 2022 година

В: хиляди лева	Пряк.	2022	2021
АКТИВИ			
Парични средства и парични еквиваленти	5	1 530	1 223
Инвестиции по справедлива стойност	6	14 399	17 357
Деривативни активи по справедлива стойност, държани с цел управление на риска	6.1.1	1	7
Вземания	7	5	6
Общо активи		15 935	18 593
ПАСИВИ			
Задължения	8	4	20
Общо пасиви		4	20
НЕТНИ АКТИВИ НА РАЗПОЛОЖЕНИЕ НА ОСИГУРЕНИТЕ ЛИЦА		15 931	18 573

Отчетът за нетните активи на разположение на осигурените лица следва да се разглежда заедно с приложенията към него, представляващи неразделна част от финансовия отчет, представени на страници от 5 до 33.

Финансовият отчет е одобрен за издаване от Управителния съвет на ПООК „ДСК-Родина“ АД и е подписан на 17 март 2023 г.

Николай Марев
Главен изпълнителен директор

Михаил Сотиров
Изпълнителен директор

Емилия Велева
Финансов директор (съставител)

Финансов отчет, върху който сме издали одиторски доклад с дата: 20 март 2023 година

Одиторско дружество „Ърнст и Янг Одит“ ООД:	Одиторско дружество „АФА“ ООД
 	

**Отчет за промените в нетните активи на
разположение на осигурените лица**
За годината, завършваща на 31 декември 2022 година

В милиони лева	Прил.	2022	2021
УВЕЛИЧЕНИЯ			
Приходи/печалби от управление на инвестиции и финансови активи			
Нетни приходи от лихви	11	149	140
Нетни печалби от валутна преценка		208	258
Приходи от дивиденди		80	66
Нетни печалби от сделки с инвестиции		35	-
Нетни печалби от оценка на инвестиции по справедлива стойност	12	-	459
Други приходи		1	1
		473	924
Осигурителни вноски			
Вноски за осигурени лица по сключени договори		773	1 051
ОБЩО УВЕЛИЧЕНИЯ		1 246	1 975
НАМАЛЕНИЯ			
Разходи/загуба от управление на инвестиции и финансови активи			
Нетни загуби от сделки с инвестиции		-	10
Нетни загуби от оценка на инвестиции по справедлива стойност	12	3 122	-
Други разходи		1	2
		3 123	12
Намаления, произтичащи от осигурителна дейност			
Изплатени средства на осигурени лица	10	756	1 582
Начислени такси и удържки за пенсионноосигурителната компания	9	9	119
		765	1 701
ОБЩО НАМАЛЕНИЯ		3 888	1 713
(НАМАЛЕНИЕ)/УВЕЛИЧЕНИЕ НА НЕТНИТЕ АКТИВИ ЗА ГОДИНАТА		(2 642)	262
НЕТНИ АКТИВИ В НАЧАЛОТО НА ГОДИНАТА		18 573	18 311
НЕТНИ АКТИВИ В КРАЯ НА ГОДИНАТА		15 931	18 573

Отчетът за промените в нетните активи на разположение на осигурените лица следва да се разглежда заедно с приложенията към него, представящи неразделна част от финансовия отчет, представени на страници от 5 до 33.

Финансовият отчет е одобрен за издаване от Управителния съвет на ПОК „ДСК-Родина“ АД и е подписан на 17 март 2023 г.

Николай Марев
Главен изпълнителен директор

Михаела Сотирова
Изпълнителен директор

Емилия Велева
Финансов директор (съставител)

Финансов отчет, върху който сме издали одиторски доклад с дата: 20 март 2023 година

Одиторско дружество „Ърнст и Янг Оудит“ ООД:	Одиторско дружество „АФА“ ООД
	
	

Отчет за паричните потоци
За годината, завършваща на 31 декември 2022 година

В хиляди лева	Прил.	2022	2021
Парични потоци от оперативна дейност			
Постъпления свързани с осигурени лица		773	1 051
Плащания, свързани с осигурени лица и техните наследници		(752)	(1 559)
Парични потоци свързани с пенсионери		-	(22)
Плащания към пенсионноосигурителната компания		(28)	(134)
Получени лихви		149	131
Получени дивиденди		540	64
Постъпления от продажба на инвестиции		9 079	16 018
Плащания за покупка на инвестиции		(9 433)	(15 425)
Парични потоци по сделки с мулестранна валута		(22)	5
Други парични потоци		1	(1)
Нетно увеличение на паричните средства и паричните еквиваленти за годината		307	128
Парични средства и парични еквиваленти в началото на годината		1 223	1 095
Парични средства и парични еквиваленти в края на годината	5	1 530	1 223

Отчетът за паричните потоци трябва да се разглежда заедно с приложенията към него, представляващи неразделна част от финансовия отчет, представени на страници от 5 до 33.

Финансовият отчет е одобрен за издаване от Управителния съвет на ПОК „АСК-Родина“ АД и е подписан на 17 март 2023 г.

Николай Марев
Главен изпълнителен директор

Михаил Сотиров
Изпълнителен директор

Емилия Велева
Финансов директор (съставител)

Финансов отчет, върху който сме издали одиторски доклад с дата: 20 март 2023 година

Одиторско дружество „Ърнст и Янг Одит“ ООД:	Одиторско дружество „АФА“ ООД
---	-------------------------------

Приложения към финансовия отчет

I. Статут и предмет на дейност

ПЧК „Д.К. – Родина“ АД (Компанията) получава лиценз за дейност по доброволно пенсионно осигуряване по професионални схеми съобразно Лицензия №04 от 03.10.2006 г. на Държавния агенция за осигурителен избор, съгласно Решение № 1 от 21.09.2006 г. на Съвета по доброволно пенсионно осигуряване и разпределение за управление на ДГФПНС „Д.К. – Родина“ № 978 – ДГФПНС от 03.08.2007 г. на Комисията за финансов надзор. На 20.05.2007 г. Общото събрание на акционерите на Компанията приема Решение за уреждане на Доброволна пенсионна осигурителна фонд по професионални схеми „Д.К. – Родина“, Булевард 17545660, по-нататък Държавен пенсионен фонд по професионални схеми „Д.К. – Родина“ (ДГФПНС „Д.К. – Родина“, ДГФПНС или Фонда)

ДГФПНС е регистриран на 28.12.2007 г. по фирмено дело 30597/2007 г.

Фондът се управлява от ПЧК „Д.К. – Родина“ АД (Компанията) и се прием полагат всички от всички изпълнителни директори или от изпълнителен директор с профурикс с Фондът поем служители. През 2022 г. не са направени промени в състава на Управителния съвет и Надзорния съвет на ПЧК „Д.К. – Родина“ АД. На 09.01.2023 г. е внесена промяна в състава на Управителния съвет на ПЧК „Д.К. – Родина“ АД (Приложение № 15).

Общият мениджър и Надзорния съвет в Компанията подпомагат работата на УС и пасат ръка на акционерите и са обикновено управители, които извършват мониторинг и надзор над извършената контролна система, утвърдеността на ръка и съгласия на финансово отчитане на Компанията.

Установена дейност на Фонда се извършва съгласно Кодекса за социално осигуряване (Кодекса или КСЗ) в България, който регламентира държавното и доброволното пенсионно осигуряване и страната и поддържащите нормативни актове по прилагането му.

Принципите на Фонда уреждат условията, реда и начините за доброволно доброволно (пенсионно) осигуряване по професионални схеми на предприемачи-осигурители, създадени съгласно законодателството на Република България, правата и задълженията на предприемачи-осигурители, осигурителите (лице), пенсионерите и други лица с права по схемата съобразно българските социално и трудово законодателство. Условията на Принципа, отнасящи се до професионални схеми на предприемачи-осигурители, съгласно законодателството на други държави-членки, съдържат изрична уговорка, че се отнасят до всички други професионални схеми.

Доброволното доброволно пенсионно осигуряване по професионални схеми се осъществява чрез доброволни осигурителни фондове, чрез които може да се осигури плащане на пенсии, съгласно законодателството за доброволно пенсионно осигуряване.

За осъществяване на дейността по доброволно доброволно пенсионно осигуряване по професионални схеми Компанията събира такси и удържки от Фонда, отредени в Принципа за дейността на Доброволния пенсионен фонд по професионални схеми и договорите с предприемачи-осигурители.

Доброволното доброволно пенсионно осигуряване по професионални схеми е индивидуално и се осъществява с индивидуални вноски, които могат да бъдат еднократни, месечни или за друг период в зависимост от условията на професионалната схема. Вноските могат да бъдат от работещите, които са осигурители – за техните работници и служители и от физически лица – за цялата си работа. Вноските на осигурителите лица, както и преките тези средства от други фондове за доброволно пенсионно осигуряване се изчисляват по индивидуалната програма на всяко осигурено лице към датата на влизането на вноските на Фонда.

Индивидуалната сума на осигурително лице се внася в лев и в дялове. Всяка два месеца изплаща пенсионно-инвестиционна част от пенсията в лев и в дялове. Стойността на един лев се изчислява всеки работен ден – като стойността на левите акция на Фонда към края на изплащания работен ден се разделя на общия брой дялове на Фонда към същия ден. Така изчислява стойността на един лев и плаща само за съответния ден.

Стойността на левите акция на Фонда се определя като се отчита от левите се приплащат задълженията към Компанията за плащане на такси и удържки, както и други задължения на Фонда, различни от задълженията към осигурени лица и пенсионери. Удържките като процент от всяка осигурителна вноска се правят през отчетната им в дялове.

Индивидуалните средства по индивидуалните периоди на осигурителите лица не подлежат на индивидуално плащане. Осигурителите лица и Фонда не отговарят за задълженията на Компанията. Фонда не отговаря с акционерите си за загуби, изтегляния и резултат на действията на Компанията, както и за загуби от дейността на Компанията.

Към 31 декември 2022 г. в ДГФПНС „Д.К. – Родина“ се осигуряват 9 994 осигурени лица (31.12.2022 г.: 10 032 осигурени лица)

Приложения към финансовия отчет

1. Статут и предмет на дейност, приложение

Осигуряващите лица по професионална схема от ДПФНС при придобиване на право на пенсия имат право на лични средства пенсия за старост. За България правото на лична пенсия да старее при осигуряване в ДПФНС „ДСК Родина“ разликите при придобиване на 60 годишна възраст за жените и мъжете.

Съгласно условията на професионалната схема, уговорено в колективното споразумение, съответно в колективния трудов договор ДПФНС „ДСК-Родина“ може да признава на осигуряващото лице пенсия за старост до 5 години преди навършване на 60-годишна възраст.

Размерът на пенсионните средства пенсия се определя в зависимост от размера на осигуряващите средства по индивидуалната карта на осигуряващото лице, от срока, за който то избере да получава пенсията и от определените технически данни процент.

Осигуряващите лица имат право на еднократно или размерното пенсионно изплащане на пенсионните средства по индивидуалните им карти и на еднократно или размерното изплащане на средствата на наследниците на починало лице или на пенсионер.

Възможностите за инвестирания на активите на фондовете за допълнително доброволно пенсионно осигуряване са нормативно регламентирани в КСЗ. ПИК „ДСК – Родина“ АД, управляваща Фондът с еднократен договор с банка – получател, в която се съхраняват всички активи на Фонда. За отчитане на сделка с ценни книжа с цел инвестирания на активите на Фонда, Компанията е еднократен договор с инвестиционни посредници

2. Съществени счетоводни политики

2.1. Приложение стандарти

Този финансов отчет е изготвен в съответствие с Международните стандарти за финансово отчитане (МСФЗ), приети от Европейския съюз (ЕС) – МСФЗ, приети от ЕС, с обикновения наименования на рамката е общо предназначение-счетоводна база, съвместима по рамката, изведена с дефиницията съгласно § 1, т. 8 от Допълнителните разпоредби на Закона за счетоводството под наименованието „Международни счетоводни стандарти“ (МСЗ).

При изготвянето на финансов отчет на пенсионния фонд е приложен съответният стандарт МСЗ: 26 „Счетоводство и отчитане на планове за пенсионно осигуряване“ (МСЗ: 26), съдържащ специфичните изисквания относно финансовите отчети на пенсионните фондове. Всички останали стандарти се прилагат при изготвянето на финансов отчет на пенсионния фонд и степента, в която не са заменени от отчепките на МСЗ: 26.

2.2. База за изготвяне

Финансовият отчет е изготвен на базата на нетърговската цена, е изготвен по:

- Деривативни финансови инструменти по справедлива стойност,
- Инвестиции по справедлива стойност.

2.3. Сравнителни данни

Фондът представя сравнителна информация в този финансов отчет за след продължава година.

Когато е необходимо, сравнителните данни се ретроспективно (и претърсвателно), за да се постигне съвместимост спрямо прилаганите в настоящия финансов отчет.

2.4. Функционална валута и валута на представяне

Този финансов отчет е представен в Български лев (BGN), закръглен до хиляда. Българският лев е функционалната валута на ДПФНС.

Приложения към финансовия отчет

2. Съществени счетоводни политики, продължение

2.5. Използване на оценки и допускания

Нагласеното на финансовия отчет в съответствие с МСФО, приети от ЕС, изисква ръководството да прави оценки, предположения и допускания, които влияят на прилагането на нормите и на отчетните суми на активи и пасиви, приходи и разходи. Реалният резултат може да бъде различен от тези очаквания.

Очакванията и основните допускания се преразглеждат през всеки отчетен период. Повторното преразглеждане на счетоводните оценки се признава в периода, в който оценката е преразглеждана, когато преразглеждането се отнася само до този период, или в периода на преразглеждането и бъдещи периоди, ако преразглеждането оказва влияние на сегашния и на бъдещите периоди.

Информация за значими рискове, които са засягати от оценки на несигурността и критични допускания при прилагане на счетоводните политики, които имат най-значителен ефект върху сумите признати във финансовия отчет, се съдържа в Приложение 4 по отношение на оценката на финансови инструменти.

2.6. Финансови приходи и разходи

Приходите от дълготрайни инвестиции в дълготрайни инструменти се намират текущо пропорционално на времевата база и добитият лихвен процент, а за финансови активи по амортизируема стойност чрез прилагане на метода на ефективната лихва.

Разликите от промените на справедливата стойност на инвестициите, отметени по справедлива стойност, както и разликата между отчетната стойност и продаждателната цена при сделки с тях, се признават като текущи финансови приходи или разходи.

Приходите от аннулименти се признават, когато се установи правото за тяхното получаване.

В съвета на паричните потоци получените лихви се представят намаляни с платените лихви като част от покупната цена на придобитите през годината инвестиции.

2.7. Сделки в чуждестранна валута

Сделките в чуждестранна валута се оценяват при първоначалното им признаване във функционалната валута на Фонда по официалния обменен курс за деня на сделката (обявения фиксинг на Българска народна банка).

Приходите и разходите от курсови разлики, които възникват при уреждането на тези сделки и преоценяването на паричните потоци в чуждестранна валута в края на периода се отчитат като приходи и разходи по валутни операции.

Основните валутни курсове спрямо българския лев са както следва:

	31 декември 2022	31 декември 2021
1 EUR (фиксинг)	1.95583 BGN	1.95583 BGN
1 USD	1.83371 BGN	1.72685 BGN
100 JPY	1.39047 BGN	1.50010 BGN

Приложения към финансовия отчет

2. Съществени счетоводни политики, продължение

2.8. Финансови инструменти

2.8.1. Инвестиции на неликвидния фонд

Инвестициите на ДГВЯВ се оценяват по справедлива стойност и включват ликвидни ценни книжа, издадени или гарантирани от държавата, корпоративни облигации, акции, права и дялове и деривативи. В случаите на ликвидни ценни книжа, справедливата стойност е пазарната цена за инвестиции, която не се търкуват на всички пазари справедливата стойност се определя чрез прилагане на оценъчни модели. Фондът прилага инвестициите, оценени по справедлива стойност за дълга на уреждане. При първоначално признаване шестгодишните на неликвидния фонд се оценяват по справедлива стойност, за която се приема цената на първоначално без разходите по обслужването на сделката. Разходите пряко свързани със сделката се признават в сметка за промените в нетните активи на разположение на осигурителите лица при възникването им.

Когато плащат притежава инвестиция, за която не е възможно да се направи приблизителна оценка на справедливата стойност, се отговарява притежателят, поради което не се изчислява справедлива стойност.

Ценни книжа, които имат фиксирана цена на изплащане на плащане и които са придобити с цел да съответстват на задълженията на плаща или на конкретна част от тях, могат да се оценяват на базата на изключителната им цена на изплащане, като се приема настоящия норма на възвръщаемост на плащане им.

Когато плащат притежава инвестиция, за която не е възможно да се направи приблизителна оценка на справедливата стойност, като например публична собственост върху прекратение, се отговарява притежателят, поради което не се изчислява справедлива стойност. Дълговите инвестиции се оценяват по стойности, различни от обикновени или справедлива стойност, се отговарява и справедливата стойност.

Деривативните финансови инструменти се признават първоначално по цена на придобиване и впоследствие се преценяват по справедлива стойност. Печалбите или загубите, възникващи от промени в справедливата стойност на деривативите, се признават директно в сметка за промените в нетните активи на разположение на осигурителите лица. Деривативите се оценяват като активи, когато справедливата им стойност е положителна и като пасиви, когато е отрицателна.

Фондът оценява всички приходи и разходи, свързани с промените на справедливата стойност на инвестициите в сметка за промените в нетните активи на разположение на осигурителите лица.

2.8.2. Вземания и парични средства и еквиваленти

Първоначално признаване и оценяване

При първоначално признаване Фондът оценява парични средства и парични еквиваленти и влезания, плащания и дейността на Фондът, по справедлива стойност, за която се приема цената на придобиване, към която се прибавя или съответно откъсва разходите пряко свързани с изпълнението на сделката.

Критерият на Фондът за управление на финансовите активи под формата на вземания и парични средства и еквиваленти се основава на лимити, по които те управлява финансовите си активи с цел елиминиране на парични потоци. Бизнес моделът определя дали паричните потоци ще бъдат резултат на събирането на договорни парични потоци, продажба на финансовите активи, или и двете. Фондът е определена бизнес модел, чиято цел е финансовите активи да бъдат държани, за да се съберат договорните парични потоци и парични средства и парични еквиваленти и влезания.

Пожупите или продажбите на финансови активи, чиито условия позволяват достъп на активите в рамките на дълъг период от време, установени обикновено с нормативна разпоредба или действаща практика на съответния пазар (редовни покупки), се признават на датата на търкуване (сделката), т.е. на датата, на която Фондът се е ангажира да купи или продаде активите.

Последващо оценяване

За целите на последващото оценяване финансовите активи на Фондът под формата на вземания и парични средства и еквиваленти, плащания и дейности му, се класифицират като Финансови активи на администрирана стойност.

Приложения към финансовия отчет

2. Съществени счетоводни политики, продължение

2.8. Финансови инструменти, продължение

2.8.2. Вземания и парични средства и еквиваленти, продължение

Последващо оценяване, продължение

Фондът оценява финансовите активи по амортизирана стойност, ако са удовлетворени и двете условия, посочени по-долу:

- Финансовите активи се притежават в рамките на бизнес модел, имащ за целъ нетоварно диференс откъдето получаване на договорните парични потоци от него; и
- Условието на договор за финансовия актив изразяват нетоварни потоци на възвръщане, които представляват само плащания по главницата и лихвите върху неподлежащата сума по главницата.

Финансовите активи по амортизирана стойност последващо се оценяват при прилагане на метода на ефективния лихвен процент (ЕЛП) и са предмет на обезщетява. Амортизираната стойност се пресмята, като се плащат поплащане всякакви дисконти или премия при придобиването и такси, или разходи, които са неразделна част от ЕЛП. Амортизацията по ЕЛП се включва във финансовите приходи в отчета за приходите и нетните активи на разположение на осигуряващия фонд.

Обезщетява

Загубите, възникващи от обезщетява, се приписват и отчитат за промените в нетните активи като съответен отделен похвател – разходи за обезщетява. В края на всеки отчетен период Фондът прилага коректив за загуби за очаквани кредитни загуби от възникващи и парични средства и парични еквиваленти. В края на всеки отчетен период Фондът асигурира обезщетява по намаленото в кредитния риск на съвместния финансов инструмент. Фондът оценява загубите от обезщетява за финансови инструменти на стойност, която е равна на очакваните кредитни загуби за целия срок на инструменти, ако кредитният риск на финансовия инструмент се е увеличила значително от първоначалното прилагане. Ако кредитният риск на финансовия инструмент не е значително увеличен от първоначалното прилагане, Фондът оценява загубата от обезщетява за дадения финансов инструмент на стойност, която е равна на очакваните кредитни загуби за 12 месеца.

При оценяване за значително увеличение на кредитния риск Фондът обикновено прилага и ризици от настъпване на неплатежност през очаквания срок на финансовия инструмент, и не прилага в размера на очакваните кредитни загуби. За да прилага тази оценка, Фондът съпоставя ризици от настъпване на неплатежност по финансовия инструмент към отчетната дата и към датата на първоначалното прилагане и взема предвид всякакви и аргументирана информация, достъпна без извършване на външни разходи или усилия, която улеснява значително увеличаване на кредитния риск след първоначалното прилагане. Фондът разглежда както количествена, така и качествена информация, която е резултат и подкрепена, включително исторически данни и информация за бъдещо развитие. Следователно информацията се взема предвид при оценката дали кредитният риск се е увеличила значително след първоначалното прилагане:

- съществуват или очаквано значително влошаване на рейтинга (ако е наличен) или изградения кредитен рейтинг на фондовите инструменти;
- значително влошаване на външните пазарни показатели за кредитния риск за дадения финансов инструмент, например значително увеличение на кредитния спред, нетните на суви за кредитния похвател или дажовини или продължителност на времето на плащане, до която справедливата стойност на финансовия актив е по-ниска от амортизираната му стойност;
- съществуват или приготвя неблагоприятни промени в бизнеса, финансово или икономически условия, които се очаква да причинят значително намаляване на способността на дажовини да изпълнява дължителните си;
- съществува или очаквано значително влошаване на операционните резултати на дажовини;
- значително увеличение на кредитния риск по отношение на други финансови инструменти на същия дажовини;
- изгубили или очаквани значително неблагоприятна промяна в резултативни, икономическата или технологичната среда на дажовини, която води до значително намаляване на способността на дажовини да изпълнява дължителните си по дълга.

Независимо от резултата от горната оценка, Фондът прилага, че кредитният риск по даден финансов актив (ако формата на вземания и парични средства и еквиваленти се е увеличила значително от първоначалното прилагане, когато договорните плащания са продължителни с повече от 30 дни, освен ако Фондът не получи и резултатна и подкрепена информация, която да покаже друго.

Приложения към финансовия отчет

2. Съществени счетоводни политики, продължение

2.8. Финансови инструменти, продължение

2.8.2. Извадки и парични средства и еквиваленти, продължение

Общества, продължение

Фондът редовно следи за ефективността на използвания критерий при определянето дали има значително увеличение на кредитния риск и по сфера обхваща, за да гарантира, че критериите са в съответствие да идентифицират значително увеличение на кредитния риск преди сумата да стане провадна.

Фондът счита следните обстоятелства за настъпване на неизпълнение за целите на управлението на изтретия кредитен риск:

- нарушение на финансовите условия от страна на длъжника; или
- информацията, разработена извънредно чрез получени от външни източници, показва, че с всяко вероятно намаляване на плащане по кредитния инструмент на Фондът, вероятно (без да се вземат предвид) ще доведе до Фунда).

Независимо от горния извад, Фондът счита, че е настъпило неизпълнение, когато даден финансов актив под формата на извадки и парични средства и еквиваленти е с над 90 дни просрочие, освен ако Фондът има разумна и проверена информация, за да докаже, че по всяко време в извадките и паричните средства и еквиваленти са в съответствие с критериите за неизпълнение.

Финансов актив под формата на извадки и парични средства и еквиваленти е с кредитна общества, когато едновременно повече събития извадка независимо въпреки това между извадките и балансите парични извадки от това финансов актив. Доказателство, че даден финансов актив е с кредитна общества, включва наблюдавани данни за следните събития:

- a) значителни финансови нарушения на сметката или дължника;
- b) нарушение на договора, като неизпълнение или събитие на провадане;
- в) кредитор(ите) на длъжника, по извънреден или договорни причини, свързани с финансовите нарушения на длъжника, определят плащане на длъжника от банка (и), която кредитор(ите) не би предоставила в нормален случай;
- г) с бива вероятно дължикът да бъде и незаплатеност или друга финансови резултативност; или

Намъранията на оценката кредитен риск е функция от вероятността за неизпълнение, загуба при неизпълнение (т.е. размера на загубата при неизпълнение) и свързаността при неизпълнение. Оценка на вероятността за неизпълнение и загуба при неизпълнение се базира на исторически данни, коригирани с информация за бъдещото развитие, както е описано по-горе. Експозицията при неизпълнение за финансовите активи под формата на извадки и парични средства и еквиваленти, се състои от групата балансово стойност на активите към датата от отчетния период.

За финансовите активи под формата на вземания и парични средства се предоставят оценката кредитен загуба съществено като резултат между всички договорни парични извадки, която се дължи на Фунда и съответствие с долговизи и всички парични потоци, които Фондът счита да получи, докато прилагане с оптималния ефективен андер протект. Фунда прилага печалба или загуба от извадките в отговори за провадите в извадките активи за всички финансови инструменти под формата на извадки и парични средства и еквиваленти със съответстваща корекция на всички балансово стойности в отговори за същите активи на равносметките на изтретите лица.

За някои активи на оценката кредитен загуба по паричните средства и парични еквиваленти в банки, Фондът прилага общия подход за оценка, определен от МСФО 9. Съгласно този подход Фондът прилага "простичен" модел за оценка във отговори на извадки с пряко първоначалното признаване на кредитното качество на финансови инструменти (активи). За целта се прилага рейтингов модел, като се използва рейтингите на банките, определени от международно признатите рейтингови фирми като Moody's, Fitch, S&P, ACRD и Fitchratings. На главен базис, от едни страни, се използват публични данни за PD (вероятности за неизпълнение), реферирани към рейтинга на съответните банки, и от други, от извадките на рейтинга на съответните банки, Фондът оценява големината на вероятен кредитен риск. Загубите при неизпълнение се оценяват съобразно големината на гарантирани и/или обезпечени суми по банковите сметки.

За търговски вземания МСФО 9 използва опростен подход за оценка на загубата от оценката на стойност, която е равна на оценката кредитен загуба за всички уровни на извадките.

Приложения към финансовия отчет

7. Съществени счетоводни политики, продължение

2.8. Финансови инструменти, продължение

2.8.1. Отписване на известията на пенсионния фонд и финансови активи под формата на изгнания и парични средства и еквивалент

Фондът отписва известията на пенсионния фонд или финансови активи по амортизирана стойност, когато договорните условия към паричните потоци от тях прекогат, или когато прекъснат условия за получаване на договорните парични потоци от тях в транзакция, в която се прекъсват всички съществени рискове и печалби от притежаването им. Всеки участък в прекъснати финансови инструменти, които е съставен или извлечен от Фонда, се признава като отделен актив или пасив.

Фондът първоначално признава, при което прекъсват условия, признава и в отчет за нетните активи на разположение на осигурителите лица, по дължави или пълно съществени рискове и печалби от прекъснатите активи (дан част от тях). Ако се извлечат част или всички съществени рискове и печалби, то прекъснатите активи не се

отнасят от сметка за нетните активи на разположение на осигурителите лица. Прекъсване на активи със запазване на мест или всички съществени рискове и печалби се идентифицира следва със заемане на нетни курсова или с ангажимент за обратно закупуване.

При транзакция, при която Фондът нито изплаща, нито прекъсват всички съществени рискове и печалби се признававането от един финансов актив, той отписва актива, ако не запазва контрол над него. Превод и възстановяване, извлечени при прекъсването, се признават отделно съответно като активи и пасиви. При сделка, при която се извършва контрол над актива, Фондът продължава да признава актива до степен на участие, в зависимост от това колкото е положено на прилагане в стойността на прекъснатия актив.

Фондът отписва определени инвестиции и финансови активи, когато бъдат определени като неидентифицирани – когато има инфлация, показваща, че дължителът е в тежко финансово затруднение и няма реална очаквана перспектива за възстановяване, напр. когато дължителът е била ликвидирани или е обявил и производствено неидентифицираност. Съществителните инвестиции и финансови активи все още могат да бъдат обект на дейности по принудително изпълнение съгласно процедурите за възстановяване на Фонда, като се влязат предвид правните констатации, когато е уместно. Възможни възстановявания суми се отчитат в сметка за промените в нетните активи на разположение на осигурителите лица.

2.8.4. Финансови пасиви

Финансовите пасиви на Фонда включват основно дължения към Кооператива.

Фондът признава финансовите пасиви на дълга по балансовата справедлива стойност, нетно от прекъснатите рискове на транзакциите, а следващото по амортизирана стойност. Фондът отписва финансов пасив, когато нетното договорно дължение се изплаща, отменени или изтекше.

2.8.5. Принцип за оценка на справедлива стойност

Справедлива стойност е цена при нормална сделка за продажба на актив или за прекъсване на пасив, която би се случила между пазарни участници владеещи на актив. Справедливата стойност е пазарната цена и се базира на предположението, че съществително (по продажбата) не се реализира или на осигурения пазар за тези активи или пасива, или в случай на липса на осигурен пазар – на най-познатия пазар за актива или пасива. Когато съществително като основен, това е най-познатия пазар за актива или пасива, до които Фондът извършва или има достъп. Фондът прилага основно оценката, и по-ограничено приходящия подход, като най-често прилаганите отделни сектори са директни (0/0) и корпоративни корпоративни пазарни цени и дисконтирани пазарни цени.

Справедливата стойност на известията се определя всеки ден на база пазарни котировки на нетно или във връх на преобладаващия работен ден на активния пазар за тези инструменти, без в нея да се включват рисковете по остатък пазарите на сделката. Пазарът се счита за активен, ако борсовите цени са регулирани и лесно достъпни и представляват резултати в редовно наблюдавани през пазарни сделки.

При оценката на справедливата стойност на известията на пенсионния фонд към 31 декември 2022 и 31 декември 2021, Фондът е приел следните критерии за определяне на работен пазар: склучени сделки в над 50% от работните дни за продажби (примесен период) и над 1% от средния Free Float изтърпан обем за същия период, като двете условия се отнасят кумулативно.

Приложения към финансовия отчет

2. Съществени счетоводни политики, продължение

2.8. Финансови инструменти, продължение

2.8.5. Принципи за оценка по справедлива стойност, продължение

Ако пазарът за даден финансов инструмент не е активен, Фондът установява справедливата стойност, използвайки нетообразователни модели или техники на дисконтиране на паричните потоци. Избраната техника за оценка използва максимално измервателни данни, редица възможни нов модели на специфично за Фонда оценка, включва всички фактори, които участниците в пазару биха взели предвид при определянето на цена, и е съвместима с директните наблюдавани методи за тообразоване на финансови инструменти. Данните за техниките за оценка умално премахват пазарните очаквания и измервания за факторите на риск и ликвидност, прилагани на финансови инструменти.

2.8.6. Извади и загуби от последваща оценка

Всички извади и загуби, възникващи в резултат на промени в справедливата стойност на инвестициите на пенсионния фонд, се признават в отчета за приходите и разходите в отчетите вклучени на осигурителните лица на съответния месец.

2.9. Такси и удържки в полза на Компанията

За осъществяване на дейността на допълнително осигуряване и за управление на ДФФНС, Компанията събира следните такси и удържки от осигурителните лица, определени в Правилника на Фонда:

- административна регистрационна такса;
- такса от всяка осигурителна вноска;
- инвестиционна такса;
- такса при преключване на нарупаните средства в друг фонд на ЕС;
- такса при изтегляне на средства от инвестиционния портфейл;

Такси и удържки не се събират в случаите на прекратяване на средства, поради нежелание на осигурителните лица с присти намерения и допълнителни в Правилника за дейността на пенсионния фонд.

Фондът не начислява други такси и удържки, освен определените в Правилника за организацията на дейността му.

2.10. Промени в счетоводните политики и отговорности

Нови и изменени стандарти и разяснения

Фондът е приложил за първи път някои стандарти и разяснения, които влизат в сила за финансов период, започващ на или след 1 януари 2022 г. Той не е приложил по-рано който и да било друг стандарт, разяснение или изменение, което е публикувано, но все още не е в сила.

МСФО 3 Бизнес комбинации; МСС 16 Имоти, машини и съоръжения; МСС 37 Промени, условни пасиви и условни активи, както и Годинни подобрения 2018-2020 г. (Изменения)

Наменията влизат в сила за финансов период, започващ на или след 1 януари 2022 г., като се изключва по-раншното им приложение. СМСС публикува изменения с тези обхват в МСФО, както следва:

- **МСФО 3 Бизнес комбинации (Изменения)** - актуализира се прилаганата към придобитите веретени на Концелтуалната рамка за финансов отчетност на СМСС в МСФО 3 с претърска към актуалната й веретено, публикувана през 2018 г., без съществени промени в това влияние за счетоводни ситуации на бизнес комбинациите.
- **МСС 16 Имоти, машини и съоръжения (Изменения)** - изрично се напредват да продължат от петата на придобиване на имот, машини и съоръжения както и да бъдат предоставени от придобити на активи, произведени когато този актив бива придобит до момента в състоянието, необходими за да може той да функционира по начин, предвиден от ръководството. Вместо това предприятията прилагат тези промени от придобити и съоръжения с тях (включително за придобити в печалбата или загубата).

Приложения към финансовия отчет

2. Съществени счетоводни политики, продължение

2.10. Промени в счетоводните политики и известията, продължение

МСФО 3 Бизнес комбинации; МСС 16 Имоти, материални и съоръжения; МСС 37 Промени, условни пасиви и условни активи, както и Годишни подбрения 2018-2020 г. (Изменения), продължение

- **МСС 37 Промени, условни пасиви и условни активи (Изменения)** – упомената се във разхода предприетостта следва да включва при определянето на цената за получаване на даден договор за продажба на пренасяната дава договорът с обременителен. Намененията показват, че разходите, които са пряко свързани с договора за предоставяне на стоки или услуги, включват както в-трехпосрещаните разходи, така и разпределение на разходи, пряко свързани с дейността по договора.
- **Годишни подбрения 2018-2020 г.** – извържат се незначителни изменения в **МСФО 1 Приложение за първи път на Международните стандарти за финансово отчитане, МСФО 9 Финансови инструменти, МСС 41 Земеделие и животновъдните ресурси**, включени към **МСФО 16 Аванси**.

Тези изменения не са оказали влияние върху финансовия отчет на Фонда

МСФО 16 Аванси - Отстъпки по пасиви в контекста на Covid 19 след 30 юни 2021 г. (Изменения)

Намененията са приложими за годишен отчетен период, започващ на или след 1 април 2021 г., като първоначално приложението е позволено, включително към финансови отчети, които все още не са одобрени за публикуване към датата на влизане на намененията. През март 2021 г. Съветът измени условията на практическата целесъобразна марка в МСФО 16, която предоставя обяснения за авансизакумацията при прилагането на отстъпките в МСФО 16 за модификация в адекватните за отстъпки по пасиви, които се приемат както пряко изключение от изключението от Covid 19. След изменението сега практическата целесъобразна марка е приложима за отстъпки, при които всяко намаляване в адекватните плащания члвга единствено плащанията, които първоначално са били дължими на или преди 30 юни 2022 г., при условие, че са удовлетворени съставките условията за прилагането на практическата целесъобразна марка.

Тези изменения не са оказали влияние върху финансовия отчет на Фонда.

Публикувани стандарти, които все още не са в сила и не са влизали по-рано

Публикуваните нови и изменени стандарти и разясненията към тях, които все още не са в сила, до датата на влизане на финансовия отчет на Фонда, са известени по-долу. Фондът възнамерява да приложи тези нови и изменени стандарти и разяснения, при условие че са приложими, когато влязат в сила.

МСФО 17 Застрахователни договори

През март 2017 г. СМЗС публикува МСФО 17 Застрахователни договори (МСФО 17), измерителен нов счетоводен стандарт за застрахователни договори, обхващащ признаването и оценяването, представянето и отговарянето. Стандартът влиза в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2023 г. Първоначално прилагане е позволено, при условие че предприятието прилага също МСФО 19 на или преди датата, на която започва да прилага МСФО 17 за първи път. Това е измерителен нов счетоводен стандарт за застрахователните договори, обхващащ признаването и оценяването, представянето и отговарянето. МСФО 17 се прилага за всички видове застрахователни договори, както и по отношение на определени базисни и финансови инструменти представляващи инвестиционните договори с дискреционно участие. Изключенията на стандарта не се очаква да оказат влияние върху финансовия отчет или резултат от дейността на Фонда.

Изменения в МСС 1 Представяне на финансови отчети и Изложение за практика по МСФО 2: Известяване на счетоводни политики

През февруари 2021 г. Съветът публикува изменения в МСС 1 и Изложение за практика по МСФО 2 Изясняване на предмети относно нивото на съществениост (ИП), в които предоставя насоки и примери в новия за предприетостта при прилагането на предмети относно нивото на съществениост при известяването на счетоводни политики. Измененията целят да подпомагат предприятията при вземане решение за известяването на счетоводни политики, които са по-показани през.

Приложения към финансовия отчет

2. Съществени счетоводни политики, продължение

2.10. Промени в счетоводните политики, продължение

Публикувани стандарти, които все още не са в сила и не са възприети по-рано, продължение

Изменения в МСС 1 Представяне на финансови отчети и Изложение за прилъпки по МСФО 2: Описвателно на счетоводни политики, продължение

- Замяна на прилъпването към предприятията да описват своите „съществени“ счетоводни политики с прилъпки да описват своите „важни“ счетоводни политики, и
- Добавяне на повече отговорно това към предприятията да прилагат концепцията за съществеността, когато взема решение относно описвателността на счетоводните политики.

Измененията влизат в сила за годишни отчетни периоди, започващи на или след 1 януари 2023 г. По-ранното прилагане на измененията в МСС 1 е възможно, доколкото докладът този факт е известен. Възприемането на измененията не се очаква да окаже влияние върху финансовото състояние или резултати от дейността на Фонда.

Изменения в МСС 8 Счетоводни политики, промени в счетоводните приблизителни оценки и трешки: Дефиниция за счетоводни приблизителни оценки

През февруари 2023 г. Съветът публикува изменения в МСС 8, чрез които въвежда нова дефиниция за „счетоводни приблизителни оценки“. Измененията разясняват разликите между трешки и счетоводните приблизителни оценки и промени в счетоводните политики и корекциите на трешки. Те също така разясняват по какъв начин предприятията използват техниките за събиране и включване данни за разработването на счетоводни приблизителни оценки.

Измененията стандарта пояснява, че ефектите върху даден счетоводен приблизителен оценка в резултат на промяна във включени данни или промяна в техниката за оценяване, представяващ промяна в счетоводните приблизителни оценки, ако не водят до корекция на трешки от предходен период. Съветът записва левекта от дефиницията за счетоводни приблизителни оценки, че промените в счетоводните приблизителни оценки могат да са резултат от нова информация или нови решения. Измененията влизат в сила за отчетни отчетни периоди, започващи на или след 1 януари 2023 г. Въвежда се и по-ранното им прилагане. Фондът не запазва и специ ефектите от измененията върху финансовото състояние или резултатите от дейността.

Изменения в МСС 12 Данъци върху доходи: Отсрочен данък, свързан с активи и пасиви, възникващи в резултат на една сделка

През май 2021 г. Съветът публикува изменения в МСС 12, които съществено обхващат по-голямата част от изключени от първоначалното прилагане съгласно МСС 12, така че те вече не са приложими за сделки, които породят равни obligations и припавани се за данъчни цели временни разлики. Измененията поясняват, че когато наплащания, които уреждат данъчно задължение, се признават за данъчни КРАИ, с изключение на преходен данък при одатия за данъчни цели могат да бъдат отнесени към припаването или финансирането отнег задължение или към свързани с него активи. Тази промяна е важна при определянето дали при първоначалното прилагане на актива и пасива съществуват временни разлики.

Съгласно измененията изключени от първоначалното прилагане не са приложими за сделки, които при първоначалното признаване, породят равни obligations и припавани се за данъчни цели временни разлики. Те са приложими, единствено ако припаването на данъчно активи в задължение по данък (или задължение за изтегляне от експлоатация и възникнен от активи, подлежащи на изтегляне от експлоатация) породят obligations и припавани се за данъчни цели временни разлики, които не са равни.

Измененията влизат в сила за годишни отчетни периоди, започващи на или след 1 януари 2023 г. Фондът трябва да прилага измененията по отношение на сделки, които възникват на или след първата на най-ранния представен сравнителен период. В допълнение, а намалява на най-ранния представен сравнителен период, фондът трябва също да признае отсрочен данъчен актив (при условие, че е на разположение достатъчно obligations печалби) и отсрочен данъчен пасив за всички припавани се и obligations временни разлики, свързани с активи и задължения за изтегляне от експлоатация. Възприемането на измененията не се очаква да окаже влияние върху финансовото състояние или резултати от дейността на Фонда.

Приложени към финансовия отчет

2. Съществени счетоводни политики, продължение

2.10. Промени в счетоводните политики, продължение

Публикувани стандарти, които все още не са в сила и не са въведени по-рано, продължение

Изменения в МСС 1: Класификация на пасивите като текущи или нетекущи

През януари 2020 г. СМСС публикува изменения в параграфи 69 до 76 на МСС 1, чрез които се уточняват конкретни плащания за класификация на пасивите като текущи или нетекущи. Измененията включват:

- Какво се има предвид под право за разпоричане на уреждането
- Че трябва да съществува право за разпоричане в края на отчетния период
- Че класификацията не се засяга от вероятността фирмата да упражни правото си за разпоричане
- Че единственото, ако изяден дериватив в конвертируем пасив сам по себе си е капитален инструмент, условията на пасива няма да се отразят на неговата класификация.

През юни 2021 г. Съветът прие предварително решение да предложи няколко изменения и равенства, предоставени през януари 2020 г. В частност, Съветът реши да предложи, че ако правото за разпоричане уреждане за период от поне двайсет месеца е предмет на споразумение от страна на Фондът на определени условия след отчетния дат, то тези условия не се отразяват на това дали правото за разпоричане на уреждането съществува към отчетния дат за даване на класификацията на даден пасив като текущ или нетекущ. Допълнителни изменения за представяне и отбелязване ще бъдат приложени при такива обективалта. Също така, Съветът все предварително решение да отсрочи датата за влизане в сила до не по-рано от 1 януари 2024 г. (и 1 януари 2024 г.)

Фондът ще анализира и оцени ефектите от намесените държу финансовото състояние или резултатите от активалта.

Изменения в МСФО 16 Азими: Пасив по азими при сделки за продажба с обратен азимит

През септември 2022 г. СМСС публикува изменения в МСФО 16 Азими: Пасив по азими при сделки за продажба с обратен азимит. Измененията са предвидени с цел подобряване на яснотината, която проваждат – азимитополучателя извършва при оценката на пасива по азими, включващ при сделка за продажба с обратен азимит по МСФО 16, като не променя счетоводното отчитане на азимитите, които не са свързани с тези сделки. По-конкретно, проваждат – азимитополучателя определя "азимитовите плащания" или "коригираните азимитови плащания" по такъв начин, че да не приемат каквато и да било печалба или загуба, която е свързана с правото на плащане, което той заплаща. Приложението на тези изисквания не пречи на проваждат – азимитополучателя да претърпи и печалба или загуба каквато и да било печалба или загуба, свързана с изисването или плащането прекратяване на азимит. Проваждат – азимитополучателя прилага изменените ретрагективно и съгласително с МСС 8 по отношение на сделки за продажба с обратен азимит, свързани след датата на инфоималното приложение, което е началото на годишния отчетен период, през който проваждат – азимитополучателя е приложило МСФО 16 за първи път. Измененията влизат в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2024 г., което се използва по-ранното на прилагане. Измененията все още не са приети от ЕС. Възприемането на измененията не се очаква да обляе каквато и да било влияние върху финансовото състояние или резултатите от дейността на Фондът.

Изменения в МСФО 10 и МСС 28 - Продажба или вноска на акции между инвеститор и неговия асоциирано или съвместно предприятие

През декември 2015 г. СМСС реши да отсрочи датата на влизане в сила на измененията до следващата дата, до която той е финализиран каквато и да било изменения, които включват и резултат от проекта за проучване на Съвета, отнасяне се до метода за участие в собствения капитал. Измененията адресират проблемите между МСФО 10 Консолидирани финансови отчети и МСС 28 Инвеститори в асоциирано предприятие и съвместно предприятие по отношение на изисването на загубата на контрол върху дъщерно дружество, което е проваждат или е вносено и асоциирано или съвместно предприятие. Измененията включват, че плащант размер на печалбата (или загубата) се прилага, когато трансферът към асоциираното предприятие или съвместното предприятие включва бизнес, отговорно за дефиницията за бизнес в МСФО 10. Всяка печалба или загуба, възникваща в резултат от продажбата или вноската на акции, които не представляват бизнес, обаче, се прилагат единствено до степента на несвързаните участия на инвеститорите и асоциираното или съвместното предприятие. Измененията все още не са приети от ЕС. Възприемането на измененията не се очаква да обляе каквато и да било влияние върху финансовото състояние или резултатите от дейността на Фондът.

Приложения към финансовия отчет

3. Политика на ръководството по отношение на риска

ДПФНС „ДСК – РЪДННА“ е изложено на следните видове риск при операциите си с недвижими и финансови активи:

- Кредитен риск
- Пазарен риск
- Личен риск
- Законен риск
- Политически риск
- Риск от концентрация
- Възникване на COVID-19 пандемията върху дейността и финансовото състояние на Фонда

Управлението на риска на Фонда се гарантира от Комитет по управление на риска, който взема своите решения на базис на анализа, оценки и предложения на отдела „Управление на риска“.

Процесът по измерване и управление на риска включва анализа на видовете рискове на които са изложени активите на Фонда. В случай на приемане на тези рискове, над предварително определено ниво отговарящо на рисковия толерантност на Фонда се вземат решения за намаляването им.

3.1. Кредитен риск

„Кредитен риск“ е обикновено от намаляване на стойността на инвестицията в един финансов инструмент при неблагоприятни събития от кредитен характер, свързани с емитентите на финансови инструменти, обречената страна по борсови и пазарборсови сделки, както и държавите, в които се извършва дейност.

Ръководството разглежда три основни вида кредитен риск:

- **Контрагентен риск** – рискът от неплащане на задълженията от изстрелната страна по пазарборсови сделки като валутни форуърди, лични сурово, и други извънборсови инструменти разрешени от нормативната база. Компанията управлява този риск чрез анализ за стойността на нетното вземане от всички пазарборсови сделки сключени с една изстрелна страна като преходят от нетните активи
- **Рисковата премия** - разликата между доходността до падеж на корпоративна, общинска или правителна облигация и държавна облигация със сходни параметри. Компанията анализира широто на рисковата премия и нетното съответствие с кредитното качество на емитента.
- **Инвестиционен кредитен риск** - рискът от намаляване на стойността на инвестицията в един даден финансов инструмент поради кредитно събитие при емитента на този инструмент. Кредитно събитие включва обикновено неплатежоспособност, премия в контрола, емитирана премията и капиталовата структура, намаляване на кредитния рейтинг и др. Ръководството управлява този риск като извършва качествени и количествени кредитен анализ на базата на: финансови отчети, капиталовата структура, обезщетения и управление и репутация на емитента.

Приложения към финансовия отчет

3. Политика на ръководството по отношение на риска, продължение

3.1. Кредитен риск, продължение

Таблицата по-долу представя качеството на новите покупки като максимална кредитна експозиция, на базата на рейтинги и, освободени приоритетно от Eibei. При липса на рейтинг от тази агенция се показват таксите от Moody's.

<i>В хиляди лева</i>	2022	2021
Български и чуждестранни ценни книжа, издадени или гарантирани от държавата		
Рейтинг AAA	3 386	3 069
Рейтинг AA	-	208
Рейтинг A	676	368
Рейтинг BBB	3 072	5 066
Рейтинг BBB	2 143	2 812
Рейтинг BBB+	331	-
	9 608	11 523
Корпоративни облигации		
Рейтинг A	66	89
Рейтинг A-	199	186
Рейтинг BBB+	-	57
Рейтинг BBB	84	93
Без рейтинг	12	41
	391	466
Акцији, права и дялове		
Без рейтинг	4 400	5 368
	4 401	5 368
	14 399	17 357

Към 31 декември 2022 г. кредитния риск, свързан с държавния дълг е сравнително нисък. Фондът внимателно управлява този риск през годината и като резултат от това общото качество на портфейла от държавен дълг е добро.

Таблицата по-долу представя балансовата стойност на портфейла от държавен дълг по страни.

31 декември 2022

<i>В хиляди лева</i>	2022	2021
Счетени по справедлива стойност		
България	1 098	1 349
Германия	2 334	2 076
Испания	676	368
Франция	-	208
Индонезия	398	771
Италия	1 028	1 601
Мексико	622	908
Румъния	1 521	1 904
Хърватия	331	404
САЩ	1 052	993
Унгария	548	941
	9 608	11 523

Приложения към финансовия отчет

3. Политика на ръководството по отчитане на риска, продължение

3.1. Кредитен риск, продължение

- *Системни кредитове* - отсрещни до съществена степеност
- *Дългителна позиция* - съставите се състоят от ДДБ (доставка срещу плащане с изключение за дължителите с Български съдебен депозит) и кредити под прякото ръководство на кредитната страна в обемите, показани в таблицата
- *Ликвидност* - съставите представляват преобладаващо не сърообложителни, извадени от съответните страни. Емитентите са качени за търговия на регулиран капиталов пазар. Това са биват котирани облици, по-големи от три месеца, от изключително борсови корпоративни и от тази група на облици, включващи и облици с по-голям срок
- *Използване на данни за кредитен риск* - общият подход за управление на риска за Фонда, модифицираната duration методът, чрез който се измерва максимален риск на пазарната цена. Основният риск при промяна на пазарната цена на облици е инструмент с фиксиран купон с промяна в стойността на купоните и прикласни. Модифицираната duration е показател доколко фиксирания купон на облика дългова позиция е чувствителна към промяната на пазарните цени на инструмент

Таблицата по-долу представя структурата на портфейла от дългови обекти по страни:

31 декември 2022	До 1	От 1 до 3	От 3 месеца	От 1 до 5	Над 5	Общо
В хиляди лева	месец	месеца	до 1 година	години	години	
България	-	19	1	512	566	1 098
Германия	-	-	185	-	2 149	2 334
Испания	-	-	-	676	-	676
Франция	-	-	-	-	-	-
Хърватия	-	-	3	-	328	331
Унгария	-	-	-	-	548	548
Индонезия	-	-	6	-	392	398
Италия	-	-	-	893	135	1 028
Мексико	-	-	14	189	419	622
Румъния	-	14	21	446	1 040	1 521
САЩ	-	4	2	-	1 046	1 052
ОБЩО:	-	37	232	2 716	6 623	9 608

Приложения към финансовия отчет

3. Политика на ръководството по отношение на риска, продължение

3.1. Кредитен риск, продължение

31 декември 2021 В милиони лева	До 1 месец	От 1 до 3 месца	От 3 месеца до 1 година	От 1 до 5 години	Над 5 години	Общо
България	-	18	1	-	1 330	1 349
Германия	-	-	1	555	1 520	2 076
Нидерландия	-	-	-	-	368	368
Франция	-	-	1	-	207	208
Хърватия	-	-	3	-	401	404
Унгария	-	-	2	-	939	941
Нидерландия	-	3	6	-	762	771
Италия	-	-	1	926	674	1 601
Мексико	-	-	14	210	684	908
Русия	-	14	21	-	1 862	1 904
САЩ	-	3	-	-	990	993
ОБЩО:	-	38	50	1 691	9 744	11 523

3.2. Валутен риск

Ръководството на Кохортиса идентифицира и измерва основните видове валутен риск, свързани с отделните инструменти в портфейла от ценни книжа на Фонда.

„Лихвен риск“ е рискът от намаляване на стойността на инвестицията в даден финансов инструмент поради изменение на нивото на лихвения процент, повлиян върху стойността на този инструмент.

3.2.1. Лихвен риск

Ръководството измерва лихвения риск чрез следните количествени методи:

„Дюрация“ – основна мярка за чувствителността на даден инструмент към изменение на нивото на лихвения процент. Използва се методът на модифицираната дюрация, чрез който да се измери и да се управлява лихвеният риск, свързан с всеки инструмент балансиран на лихвения процент като облигации, лихвени свупове, фючерен базирани на лихвени проценти и фючерен базирани на облигации.

Таблиците по-долу представят лихвените активи на Фонда към 31 декември 2022 г. и 31 декември 2021 г. по тяхната балансова стойност съгласно лихвеният им условия и матурирещата им структура.

31 декември 2022 В милиони лева	Общо	Инструменти с плаващ лихвен процент	Инструменти с фиксиран лихвен процент				
			До 1 месец	Между 1 и 3 месеца	Между 3 месеца и 1 година	От 1 до 5 години	Над 5 години
Активи							
Парични средства и парични еквиваленти	1 530	-	1 530	-	-	-	-
Инвестиции	9 999	43	-	38	234	2 850	6 834
Общо	11 529	43	1 530	38	234	2 850	6 834

Приложения към финансовия отчет

3. Политика на ръководството по отношение на риска, продължение

3.2. Пазарен риск, продължение

3.2.1. Лихвен риск, продължение

31 декември 2021	Общо	Инструменти с плаващ лихвен процент	Инструменти с фиксиран лихвен процент				
			До 1 месец	Между 1 и 3 месеца	Между 3 месеца и 1 година	От 1 до 5 години	Над 5 години
Активи							
Чистия средства и парични еквиваленти	1 223	-	1 223	-	-	-	-
Инвестиции	11 989	41	1	39	51	1 839	10 018
Общо	13 212	41	1 224	39	51	1 839	10 018

Чувствителност на нетните активи към промяна на лихвените нива

Чувствителност към промяната на лихвените проценти и нейното отражение в сметка за промените в нетните активи на разглежданите на осигурявателите лица, определяна чрез метода на модифицираната дюрация е показвана в следващата таблица:

В хиляди лева	100 базисни точки промяна в лихвените нива
Към 31 декември 2022	561
Към 31 декември 2021	810

3.2.2. Валутен риск

„Валутен риск“ е рискът от намаляване на стойността на инвестицията в един финансов инструмент деноминираан във валута различна от Лев и Евро поради изменение на курса на обмяна между тази валута и Лев/Евро.

Ръководството измерва валутния риск чрез използване на историческа волатилност на курса на съответната валута към лева или еврото и количественото определяне на експозицията на валутата като процент от нетните активи на съответния пенсионен фонд.

Таблиците по – долу представят експозициите на Фонда по видове валути към 31 декември 2022 г. и 31 декември 2021 г.

Приложения към финансовия отчет

3. Политика на ръководството по отношение на риска, продължение

3.2. Пазарен риск, продължение

3.2.2. Валутен риск, продължение

В хиляди лева

Активи	Към 31 декември 2022				
	Лева	Евро	Йени	Долар	Общо
Парични средства и парични еквиваленти	75	615	-	110	1 500
Бюлетени ценни книжа, владени или гарантирани от държавата	-	1 098	-	-	1 098
Акции, дялове и права	54	19	-	-	89
Чуждестранни ценни книжа, владени или гарантирани от държавата	-	7 458	-	1 092	8 540
Корпоративни облигации	-	43	-	-	43
Чуждестранни корпоративни облигации	-	348	-	-	348
Чуждестранни акции, дялове и права	-	1 328	-	3 213	4 541
Деривативни инструменти, свързани с цел управление на риска	-	-	-	1	1
Вземания	-	-	-	4	4
Общо	915	10 909		4 411	18 938
Пасиви					
Задължения	4	-	-	-	4
Общо	4	-			4

В хиляди лева

Активи	Към 31 декември 2021				
	Лева	Евро	Йени	Долар	Общо
Парични средства и парични еквиваленти	153	586	-	173	1 233
Възстановени ценни книжа, владени или гарантирани от държавата	-	1 349	-	-	1 349
Акции, дялове и права	325	26	-	-	381
Чуждестранни ценни книжа, владени или гарантирани от държавата	-	3 151	-	395	4 174
Корпоративни облигации	-	41	-	-	41
Чуждестранни корпоративни облигации	-	425	-	-	425
Чуждестранни акции, дялове и права	-	1 597	112	2 776	4 487
Деривативни инструменти, свързани с цел управление на риска	-	-	3	5	7
Задължения	2	-	-	4	5
Общо	1 016	13 545	114	3 958	18 533
Пасиви					
Задължения	20	-	-	-	20
Общо	20	-			20

Приложенията към финансовия отчет

3. Политики на ръководството по отношение на риска, продължение

3.2. Пазарен риск, продължение

3.2.2. Валутен риск, продължение

Фондът управлява чуждестранна валутна експозиция чрез сключване на фирмуран договор, чрез които потенциалните загуби от валутна обесителност се компенсират пропорционално от промяната в стойността на фирмуран. Към 31.12.2022г. откритата (нехеджирана) валутна експозиция (валути наван евро и лев) е в размер на 619 хил. лв. (31.12.2021 г. – 92 хил. лв.). При изменение на валутните курсове с 5% нетните активи на фонда биха се увеличили с 31 хил. лв. (31.12.2021г. 5 хил. лв.).

3.2.3. Ценови риск

„Ценови риск, свързан с инвестиция“ е рискът от намаляване на стойността на инвестицията в един финансов инструмент при неблагоприятни промени на пазарна цена.

Ръководството измерва ценовия риск чрез приложението на съществения индекс количествен метод от пазарните:

- Исторически волатилност измерена чрез стандартно отклонение
- β -коэффициент към индекса на съответните пазари

При невелика възможност за промяна на вероятностите два метода, ръководството използва с стандартно отклонение на индексите на регулираните пазари, на които се търкуват дедити акции като заместител при краткотрайна изгода на портфейлите. Стандартното отклонение за 2022 година е 3.68% (2021 г. 3.13%), което при 95% доверителен интервал на прогнозиран дневен загуби, излизащи от 127 хил. лв. (2021 г. 60 хил. лв.). Към 31 декември 2022 г. няма намаляване на поземните суми.

3.3. Анквиден риск

„Анквиден риск“ е рискът от загуби при неблагоприятни промени на условията при неблагоприятни пазарни условия за покриване на неочаквано увеличаване краткосрочни задължения.

В следващите таблици е представен анализ на активите и пасивите на Фонда, ангажирани според остатъчните договорни срокове до изплащ.

Остатъчни договорни срокове на активите и пасивите по техните балансови стойности към 31 декември 2022г.

В хиляди лева	От 3						Общо
	До 1 месец	От 1 до 3 месец	От 3 до 1 година	От 1 до 5 години	Над 5 години	Без договорен мятувател	
Активи							
Парични средства и парично еквиваленти	1 530	-	-	-	-	-	1 530
Гъвкави ценни книжа, владени на гаранционен оторговата	-	19	1	512	566	-	1 098
Корпоративни облигации	9	-	-	34	-	-	43
Акции, дялове и права	-	-	-	-	-	859	859
Чуждестранни ценни книжа, владени на гаранционен от държавата	-	18	232	2 205	6 055	-	8 510
Чуждестранни корпоративни облигации	-	1	1	135	211	-	348
Чуждестранни акции, дялове и права	-	-	-	-	-	3 541	3 541
Деривативни активи, държани с цел управление на риска	1	-	-	-	-	-	1
Вземания	5	-	-	-	-	-	5
Общо	1 545	38	234	2 886	6 832	4 400	15 935
Пасиви							
Задължения към НОД	1	-	-	-	-	-	1
Други задължения	3	-	-	-	-	-	3
Общо	4	-	-	-	-	-	4

Приложения към финансовия отчет

3. Политики на ръководството по отношение на риска, продължение

3.3. Ликвиден риск, продължение

Компанията оперира регулярно аванс на текущата ликвидност на активите и пасивите на Фонда. На база на активерски ориентирано ръководство на Компанията очаква предстоящите плащания към пенсионери и пенсионерите в Правилника случаи в срок от една година да са в размер на 905 хил. лв., а за периода след 1 година те могат да бъдат направени значаи промяна на предстоящите плащания. В резултат на анализа към 31.12.2022 г. задълженията към Компанията се погасяват в рамките на един месец.

Последните от икономическите, пазарните и геополитическите сътресения (войната Украйна-Русия) оказва отрицателно влияние върху резултатите от дейността и финансовото състояние на Фонда.

Възди връзка Ръководството на Компанията вярва, че независимо от съществува несигурност, пълният стабилен отчет за финансовото състояние, включително значаишите икономични фактори, в комбинация с дейността, която се предприема към днешна дата, гарантират че тя е способна да продължи при предвидените условия, предвидени от отражението на икономическите, пазарните и геополитическите сътресения (войната Украйна-Русия).

Фондът няма пряки експозиции (пипър сделки, инвестиции) към емисиите и други корпоративни от тези държави. Ефектите от горните събития могат да оказват влияние върху цялостните макроикономически условия в страната и в Европа, и в по-дългосрочен план, върху паричните потоци, доходността от инвестиции и рентабилността.

Следващи договорни плащания на активите и пасивите по техните балансови стойности към 31 декември 2021 г.

В милиони лева	От 3 месеца до 1 година					Без договорен матурирент	Общо
	До 1 месец	От 1 до 3 месеца	От 1 до 3 години	От 1 до 5 години	Пнд 5 години		
Активи							
Парични средства и парично еквиваленти	1 223	-	-	-	-	-	1 223
Български ценни книжа, издадени или гарантирани от държавата	-	18	1	-	1 330	-	1 349
Корпоративни облигации	1	-	-	40	-	-	41
Акци, дялове и права	-	-	-	-	-	881	881
Чуждестранни ценни книжа, издадени или гарантирани от държавата	-	20	49	1 690	8 415	-	10 174
Чуждестранни корпоративни облигации	-	1	1	150	273	-	425
Чуждестранни акци, дялове и права	-	-	-	-	-	4 487	4 487
Държавни акци, държави с нел унижение на риска	7	-	-	-	-	-	7
Вземания	6	-	-	-	-	-	6
Общо	1 237	39	51	1 880	10 018	5 368	18 593
Пасиви							
Задължения към ПСД	20	-	-	-	-	-	20
Общо	20	-	-	-	-	-	20

Приложения към финансовия отчет

3. Политика на ръководството по отношение на риска, продължение

3.4. Законен риск

„Законен риск“ – включва всички рискове за порифейла, свързани с промени в КСГО и други нормативни актове, регулиращи инвестиционната дейност на Фондът. Подобни промени могат да доведат до загуба на пазарна стойност при провеждането на порифейла и регулации.

Ръководството наблюдава законния риск чрез отчитане на вероятността за промени в нормативната база и разглеждане на възможна на инвестиционите спрямо тези ограничения.

3.5. Политически риск

„Политически риск“ – произтича от промяна на естествен или политическия състояние, водещи до изменение на нормативното функциониране на държавните органи и институции. Той се изразява в предприемачеството от страна на официалните власти на мерки в инициативни, които могат да доведат до изменение на пазарните и инвестиционни условия, при които Фондът осъществява своята дейност.

Ръководството наблюдава политическия риск чрез присъдения кредитен рейтинг на държавата-емитент, съответно на държавата по седалище на емитента/корпорацията, както и наблюдение на политическия обхват на държавата-емитент, съответно на държавата по седалище на емитента/корпорацията.

3.6. Риск от концентриция

„Риск от концентриция“ е рискът от загуби поради неправилна диверсификация на експозиция към един емитент, група свързани лица, към един и същ икономически отрасъл или географска област. Фондът следва съществуващите регулации, касаещи инвестиционната дейност на пенсионните фондове в България, и диверсифицира инвестиционния порифейл по всеки един от емитентите по-горе концентриран.

Измерването на риска от концентриция се осъществява от Ръководството, чрез количествено определяне на експозицията към всеки емитент (група свързани лица) като процент от нетните активи.

Експозициите към инвестирани, надвишаващи 5% от нетните активи на ДВРЧЕ с АДК на Република България, Германия, Румъния, Полша и САЩ (31.12.2021 г.: Република България, Германия, Румъния и Полша).

Таблиците по-долу представят концентрицията по географски региони на акции, дялове и права към 31 декември 2022 г. и 31 декември 2021 г.:

В милиарди лева	Към 31 декември 2022				
	България	Европа	Япония	САЩ	Общо
Индексни фондове (ETF)	-	754	-	1 138	1 892
АДСИЦ	190	-	-	-	190
Акции	650	567	-	1 075	2 292
Дялове	19	-	-	-	19
АНФ	-	7	-	-	7
Общо акции, дялове и права	859	1 328	-	2 213	4 400

Приложения към финансовия отчет

3. Политика на ръководството по отношение на риска, продължение

3.6. Риск от концентрация, продължение

В милиони лева	Към 31 декември 2021				
	България	Европа	Япония	САЩ	Общо
Индексни фондове (ETF)	-	810	592	2 308	3 710
АДСИЦ	186	-	-	-	186
Акции	669	307	-	470	1 146
Дялове	26	-	-	-	26
Общо акции, дялове и права	881	1 117	592	2 778	5 368

3.7. Влияние върху дейността и финансовото състояние на Фонда

Основните изходящи парични потоци са и ще продължават да бъдат основно плащания към осигурени лица при настъпване на осигурителен случай. Фондът притежава достатъчно парични средства и високоликвидни финансови активи, които да гарантират нормалното му функциониране.

Развитието на финансовите пазари продължава да е във фокуса на наблюдение от страна на ръководството на Компанията и то продължава текущо да следи за поява на инвестиционни и други рискове и респективно за ефекта им върху дейността и финансовите резултати на управляваните от нея фондове.

4. Използване на счетоводни преценки и предположения

Действащо предприятие

Фондът е изготвил своя финансов отчет за годината, приключваща на 31 декември 2022 г., въз основа на предположението, че Фондът е действащо предприятие, което предполага продължаване на настоящата стопанска дейност и реализиране на активите и уреждане на пасивите в нормалния ход на неговата дейност. Бъдещите финансови резултати на Фонда зависят от по-широката икономическа среда, в която той осъществява дейността си.

Приложения към финансовия отчет

4. Изполване на счетоводни преценки и предположения, продължение

Оценки на финансовите инструменти

Фондът определя справедливата стойност на финансовите инструменти, използвайки следната йерархия, която отразява значимостта на факторите използвани за определяне на справедлива стойност:

- Ниво 1 - входящите данни на ниво 1 са безотрицателни (некоригирани) цени на инструменти на активните пазари за идентични финансови инструменти;
- Ниво 2 - входящите данни на ниво 2 са възможни данни за директни или косвени, разпоредни от координираните цени, включени в ниво 1, които пряко или косвено са достъпни за наблюдение. Тези категории включват инструменти, оценявани използвайки координирани цени на подобни активи или пасиви на активни пазари, координирани цени на идентични или подобни активи или пасиви на пазари, както те се считат за активни, други техники за оценяване, както и други значими входящи данни за пряко или косвено достъпни за наблюдение, използвайки пазарни данни;
- Ниво 3 - входящите данни на ниво 3 са ненаблюдаеми възможни данни за директни или косвени. Тези категории включват всички инструменти, при които техниката за оценяване не включва наблюдавани входящи данни в ненаблюдаемите входящи данни нямат значителен ефект върху оценката на инструментите. Тези категории включват инструменти, които се оценяват на базата на котирани цени на подобни инструменти, както и значителни ненаблюдаеми корекции или предположения се отнасят за различията между инструментите;

Техники за оценяване и значими ненаблюдаеми възможни данни

Следните таблици представя техниките за оценяване, използвани при оценяването на справедливите стойности на Ниво 3, както и използваните значими ненаблюдаеми възможни данни:

Към 31 декември 2022 Фондът няма финансови инструменти оценявани на справедлива стойност, Ниво 3

Вид на финансовия инструмент	Справедлива стойност на 31.12.2022	Техника за оценяване	Значими ненаблюдаеми входящи данни	Взаимовръзка между наблюдавани входящи данни и справедлива стойност
Активи	32	Метод на дисконтирани парични потоци	Дисконтен процент, корекции за риска на безрисковия лихвен процент и омаквания курс на рибисж	<p>Увеличение (намаление) на омаквания курс с 1% би довело до увеличение (намаление) на стойността с 11 хил. лв.</p> <p>Увеличение (намаление) на дисконтния фактор със 1% би довело до увеличение (уваление) на стойността с 6 хил. лв.</p> <p>Увеличение (намаление) на лихвния курс с 1% би довело до увеличение (намаление) с 4 хил. лв.</p>

Към 31 декември 2021 Фондът няма финансови инструменти оценявани на справедлива стойност, Ниво 3

Вид на финансовия инструмент	Справедлива стойност на 31.12.2021	Техника за оценяване	Значими ненаблюдаеми входящи данни	Взаимовръзка между наблюдавани входящи данни и справедлива стойност
Активи	192	Метод на дисконтирани парични потоци	Дисконтен процент, корекции за риска на безрисковия лихвен процент и омаквания курс на рибисж	<p>Увеличение (намаление) на омаквания курс с 1% би довело до увеличение (намаление) на стойността с 53 хил. лв. (0.28% от нетните активи на фонда).</p> <p>Увеличение (намаление) на дисконтния фактор от 1% би довело до увеличение (уваление) на стойността с 31 хил. лв.</p> <p>Увеличение (намаление) на лихвния курс с 1% би довело до увеличение (намаление) с 31 хил. лв.</p>

Приложения към финансовия отчет

4. Използване на счетоводни преценки и предположения, продължение

Сравнимите стойности от Ниво 3

Равнение на справедливите стойности от Ниво 3

Следната таблица представя равнение на движението от началното салдо до крайното салдо на справедливите стойности от Ниво 3.

<i>В хиляди лева</i>	Капиталови ценни книжа
Салдо на 1 януари 2022	152
Печалби, включени в отчета за приходи и разходите за различаване на осигурените лица	1
Покупки	-
Продадени и падежирани	-
Изходящи трансфери от Ниво 3	(149)
Входящи трансфери към Ниво 3	28
Салдо на 31 декември 2022	32
<i>В хиляди лева</i>	Капиталови ценни книжа
Салдо на 1 януари 2021	6
Печалби, включени в отчета за приходи и разходите за различаване на осигурените лица	(3)
Покупки	-
Продадени и падежирани	-
Изходящи трансфери от Ниво 3	(2)
Входящи трансфери към Ниво 3	151
Салдо на 31 декември 2021	152

Приложения към финансовия отчет

4. Използване на счетоводни преценки и предположения, продължение

Таблиците по-долу показват балансовите и справедливите стойности на инвестициите и финансовите активи, включително пивата им в йерархията на справедливите стойности. Не е включена информация за справедливите стойности, на финансови активи, различни от тези оценявани по справедлива стойност, ако балансовата стойност е разумно приближение на справедливата стойност.

В хил. лева	Прил.	Балансова стойност			Справедлива стойност			
		справедлива стойност	Други		Ниво 1	Ниво 2	Ниво 3	Общо
			Засми и вземания	фин-ви активи				
Инвестиции по справедлива стойност								
Акции, дялове и права	6	859	-	-	827	-	32	859
Чуждестранни акции, дялове и права	6	3 541	-	-	3 541	-	-	3 541
Български ценни книжа, издадени или гарантирани от държавата	6	1 098	-	-	1 098	-	-	1 098
Чуждестранни ценни книжа, издадени или гарантирани от държавата	6	8 510	-	-	8 510	-	-	8 510
Корпоративни облигации	6	43	-	-	43	-	-	43
Чуждестранни корпоративни облигации	6	348	-	-	348	-	-	348
Деривативни активи, държани с цел управление на риска	6.1.1	1	-	-	-	1	-	1
		14 400	-	-	14 367	1	32	14 400

Ръководството на компанията счита, че балансовата стойност на вземания, банкови депозити, парични средства и еквиваленти, както и задължения с приблизително равна на справедливата им стойност поради техния краткосрочен характер.

Приложения към финансовия отчет

4. Използване на счетоводни преценки и предположения, продължение

В хил. лева		Балансова стойност				Справедлива стойност				
		Прил.	По справедлива стойност	Засми и вземания	Аруги фин-ви активи	Общо	Ниво 1	Ниво 2	Ниво 3	Общо
Инвестиции по справедлива стойност										
6	Акции, дялове и прана	6	881	-	-	881	729	-	152	881
6	Чуждестранни акции, дялове и прана	6	4 487	-	-	4 487	4 487	-	-	4 487
6	Български ценни книжа, издадени или гарантирани от държавата	6	1 349	-	-	1 349	1 349	-	-	1 349
6	Чуждестранни ценни книжа, издадени или гарантирани от държавата	6	10 174	-	-	10 174	10 174	-	-	10 174
6	Корпоративни облигации	6	41	-	-	41	-	41	-	41
6	Чуждестранни корпоративни облигации	6	425	-	-	425	425	-	-	425
6.1.1	Деривативни активи, държани с цел управление на риска	6.1.1	7	-	-	7	-	7	-	7
			17 364	-	-	17 364	17 164	48	152	17 364

Приложенията към финансовия отчет

5. Парични средства и парични еквиваленти

<i>В хиляди лева</i>	2022	2021
Парични средства по разплащателни сметки в банки	1 530	1 223
	1 530	1 223

Наддържаните към 31.12.2022 г. парични средства по текущи сметки на дружеството са открити в банки с добра репутация и с одобрена ликвидност, и кредитен рейтинг на Fitch BBB+ (2021г.: Fitch BBB+).

6. Инвестиции по справедлива стойност

<i>В хиляди лева</i>	2022	2021
Акции, дялове и прѳии	859	881
Гьвалитски ценни книжа, издадени или гарантирани от държавата	1 098	1 349
Корпоративни облигации	43	41
Чуждестранни акции, прѳии и дялове	3 541	4 487
Чуждестранни корпоративни облигации	348	425
Чуждестранни ценни книжа, издадени или гарантирани от държавата	8 510	10 174
	14 399	17 357

6.1. Деривативни финансови инструменти по справедлива стойност, държани с цел управление на рисици

Към 31 декември 2022 г. Фондът има отворена сделка с деривативен финансов инструмент, който включва валутен форутир за продажба на шведски долари (31.12.2021 г. валутен форутир за продажба на шведски долари, валутен форутир за продажба на японски йени). Целта е намаляване на рисици от промяна на валутния курс, свързани с управлението на прѳията част от Фондът финансови активи. Сделката с деривативен финансов инструмент не отговори на критериите за отчитане на хеджиране и е отчетен по справедлива стойност в отчета за приходите и нетните активи на разплащателните сметки. Сделката е краткосрочна и има следните параметри:

31 декември 2022	Валута	Пилеж	Номинална стойност в пригнана валута
Валутен форутир	Шведски долар	23.01.2023г	1 000 000.00
31 декември 2021	Валута	Пилеж	Номинална стойност в оригинална валута
Валутен форутир	Шведски долар	24.01.2022	2 230 000.00
Валутен форутир	Японска йени	24.01.2022	7 300 000.00

Реализираните през 2022 г. загуби от деривативни финансови инструменти, отчети по справедлива стойност, са в размер на 369 хил. лв. (2021 г. загуба в размер на 381 хил. лв.). Съответно реализираните печалби, отчети на активи, чиято валутен риск е управляван, през 2022 г. са в размер на 367 хил. лв. (2021 г. печалба в размер на 282 хил. лв.)

6.1.1. Деривативни акции по справедлива стойност, държани с цел управление на рисици

<i>В хиляди лева</i>	2022	2021
Валутен деривативен финансов инструмент	1	7
	1	7

Приложения към финансовия отчет

7. Вземания

В хиляди лева	2022	2021
Вземания за дивиденди	5	4
Други вземания свързани с неплатени (непд), в т.ч.:	-	-
- Вземания за славници, брутен размер	132	124
- Вземания за такси, брутен размер	(4)	4
- Обществеността за влогове за такси и славници	(136)	(128)
<u>Други текущи вземания</u>	<u>-</u>	<u>2</u>
	5	6

Към датата на съставяне на финансовия отчет са налице емисиите, които са регистрирани просрочие по дължими такси и/или дивиденди, изчислени до предсрочна платежност на емитента.

Таблицата предоставя информация за начислените обезщетения към края на отчетния период – данни за емисия, процент за плащане на обезщетения и стойност.

31 декември 2022

В хиляди лева		Вземане преди обезщетения към 31 декември 2022	Начисления обезщетения през 2022 г.	Общо обезщетения към 31 декември 2022	Често вземане към 31 декември 2022	% Обезщетения
Емитент	ISIN					
Northern Lights Bulgaria	XS0834163601	136	-	136	-	100.00%

31 декември 2021

В хиляди лева		Вземане преди обезщетения към 31 декември 2021	Начисления обезщетения през 2021 г.	Общо обезщетения към 31 декември 2021	Често вземане към 31 декември 2021	% Обезщетения
Емитент	ISIN					
Northern Lights Bulgaria	XS0834163601	128	-	128	-	100.00%

8. Задължения

Краткосрочните задължения включват задължения за начислени такси и удържки към Компанията, които се уреждат ежемесечно между фондал и Компанията.

В хиляди лева	2022	2021
Задължения към ПФК „ДСК – РОДИНА“ АД	1	70
- за удържки от осигурителни вноски	1	1
- за инвестиционна такса	-	19
<u>Дължими задължения</u>	<u>1</u>	<u>20</u>
	4	20

9. Начислени такси и удържки за пенсионноосигурителната компания

В хиляди лева	2022	2021
Такси и удържки		
Удържки от осигурителни вноски	7	25
Встъпителна такса	2	3
Инвестиционна такса	-	91
	9	119

Приложения към финансовия отчет

10. Материални средства на нестурени лица

<i>В хиляди лева</i>	2022	2021
Единкратно или разпростирано материални средства към нестурени лица, придобити чрез покупки	635	1 511
Материални средства от нестурени лица	87	10
Материални средства на наследници на нестурени лица и пенсионери	34	39
Поща	-	22
	756	1 582

11. Нетни приходи от акции

<i>В хиляди лева</i>	2022	2021
Български нетни приходи, издадени или гарантирани от държавата	26	26
Чуждестранни нетни приходи, издадени или гарантирани от държавата	112	108
Корпоративни облигации	1	1
Чуждестранни корпоративни облигации	6	5
Парични средства в разплащателни сметки и банки	4	-
	149	140

12. Нетни (загуби)/печалби от оценки на инвестиции по справедлива стойност

<i>В хиляди лева</i>	2022	2021
Акции, дялове и права	5	730
Чуждестранни акции, дялове и права	(933)	792
Български нетни приходи, издадени или гарантирани от държавата	(251)	(54)
Чуждестранни нетни приходи, издадени или гарантирани от държавата	(1 498)	(223)
Корпоративни облигации	1	4
Чуждестранни корпоративни облигации	(11)	(9)
Държавни финансови институции	(369)	(281)
	(1 122)	459

13. Отношенията на свързани лица

За ДУФПС "ДСК – Родина" свързани лица са ЕООЛ "ДСК – Родина" АД, "Банка ДСК" ЕАД като неин притежател и акционер, СГП Банк като акционерен акционер в капитала на "Банка ДСК" ЕАД, както и всички дружества, които са част от финансовата група на "Банка ДСК" ЕАД и СГП Банк.

Сделкита с ЕООЛ "ДСК – Родина" АД се състоят от такова и удръжки, рестаментираните съгласни КСЗ и Промислен ли дейността на Фонда, като те са регламентирани – подробно в приложение 9, а задълженията на Фонда към Комитатите са описани в приложение 8. Задълженията на Фонда към Комитатите се уреждат в кратки срокове в зависимост от термините на авансирания им.

През 2022 г., респ. 2021 г., ДУФПС "ДСК – Родина" не е установявала сделки със свързани лица и няма такова и удръжките, съгласно илюстр.

14. Дивиденди

Приходите на Фонда не се облагат с данък по реда на Закона за корпоративното подоходно облагане.

Приходите от инвестиране на активите на фонда, разпределени на индивидуалните бирници на нестурените лица, не се облагат с данък по реда на Закона за данък върху доходите на физическите лица. Услугите по дивидендите се предоставят неинициативно осигуряване не се облагат по реда на Закона за данък върху дивидендата стойност.

Приложения към финансовия отчет

15. Събития след датата на отчета

Съгласно взето решение на Надзорния съвет на ПООК „ДСК-Родина“ АД от 22.12.2022 г., са извършени промени в състава на Управителния съвет на ПООК „ДСК-Родина“ АД, като считано от 01.01.2023 г. Румяна Боянова Сотирова и Диана Дечева Минтева са освободени като членове на Управителния съвет на ПООК „ДСК-Родина“ АД. Решението за промяна на състава на Управителния съвет на ПООК „ДСК-Родина“ е вписано в Търговския регистър на 09.01.2023 г.

Реализираната доходност към датата на одобрение на отчета показва несъществено увеличение спрямо нейния размер към 31 декември 2022 г.

Освен описаното по-горе, няма други събития след датата на отчетния период, изискващи корекции или оповестяване във финансовия отчет на Фонда.